

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32,—, polletno
din 16,—, četrtletno din 9,—, ino-
zemstvo din 64,—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četrt strani din 500,—, 1/8 strani
din 250,—, 1/16 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

Za državo in narodnost!

Dve veliki dobrini sta, ki sta last vsakega naroda: zemlja in narodnost; prva je gmotne, druga pa bolj duhovne narave. Najboljše jamstvo, da bosta ti dve dobrini ostali svojina in svojstvo naroda ter da bo z njima tudi narod ostal, je lastna narodna država. Narod brez lastne države je gostač v tuji državi, čeprav še ima svojo zemljo. Usoda manjšinskih narodov je ponajveč taka, da je ogrožena ne samo manjšinska narodnost zaradi raznarodovalnih nakan večinskega naroda, marveč tudi zemlja, ki si jo trudi večinski narod osvojiti kos za kosom, da tako razširi svoj življenjski prostor. Evropski Slovani so dejstveni dokaz za to, v kakšnem položaju je narodnost, ki je država ne brani in pospešuje. Zato se skozi njihovo zgodovino vleče kot rdeča nit hrepenenje po narodni državi, ki je niso imeli, izvzemši Ruse in balkanske Slovence.

Svetovna vojna je prinesla uresničenje stoletnih slovanskih hrepenenj, ki so se jim nekateri večji narodi v domišljeni vlogi »nadnarodov« posmehovali kot praznim sanjam. Vznikla je med njimi jugoslovanska država, v kateri je slovenska državnost dobila konkretno obliko. Kdor se še ni dovolj prepričal o važnosti tega dejstva, naj obrne svoj pogled na severno in južno točko slovenskega ozemlja, kjer prebivajo naši bratje v tujih državah. Velika večina slovenskega ljudstva pa se dobro zaveda prevažnega pomena narodne države ter daje tej svoji zavesti izraz in dokaz z manifestacijami o priliki proslave dvajsetletnice naše države.

Našemu slovenskemu narodu pripada zasluga, da je prvi v državi proslavil državni jubilej z velikim narodnim taborom pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Gostje iz Beograda, ki so bili očividci te velike prireditve, se niso mogli načuditi pristnosti, svežosti in jakosti narodnega navdušenja našega ljudstva. Sredi avgusta (14. avgusta) bo druga prireditve v naši Štajerski, ki mora biti še večja, obsežnejša in veličastnejša, ker je namenjena vsej Slovenski Štajerski in tudi sosednim pokrajinam, zlasti Prekmurju in Koroški. To je narodni tabor v Mariboru. Udeležba na njem mora biti tolikšna, da bo vredna visokega namena te prireditve. Zato naj te dni leti kakor na brzokrilniku skozi našo zemljo geslo: Slovenci, Slovenke, na tabor v Mariboru! Pokažimo svojo zvestobo naši državi in svojo ljubezen naši narodnosti!

Naš ministrski predsednik 50letnik

Naš ministrski predsednik dr. Milan Stojadinovič je praznoval v soboto, 23. julija, 50 letnico svojega rojstva. Ob tej priliki se je spominjala priljubljenega predsednika vlade vsa Jugoslavija. Inozemsko časopisje je podčrtalo za jubilej dejstvo, da spada dr. Milan Stojadinovič med največje sodobne državnike Evrope in da je doletela Jugoslavijo srečna usoda, da je krmilo njene vlade vzel v roke ta mož. Pod triletno

Stojadinovičevo vlado se kaže red in mir, viden je gospodarski procvit države, predvsem pa je sklenila Jugoslavija prijateljske zveze z vsemi svojimi sosedi, s katerimi so poravnani vsi spori, in se začela politika sooddelovanja za utrditev evropskega miru. Ob 50 letnici je čestitala vsa Jugoslavija predsedniku z željo, da bi še dolgo vodil našo državo kot najsposobnejši politik v sedanjih težavnih časih!

Minister dr. Anton Korošec na dekliškem taboru

Zadnje nedeljo se je vršil na Brezjah veličasten tabor slovenskih deklet, katerega je počastil s svojim prihodom g. notranji minister dr. Anton Korošec. V soboto, na predvečer tabora, je bila ob 22 slovesna procesija, v kateri je korakalo z gorečimi plamenicami 1500 žen in deklet. Nedeljsko slavje je pričel naš katoliški ženski svet s pobožnostmi pri Mariji Pomagaj, pri katerih je bilo razdeljenih 5300 sv. obhajil. Krog desete ure se je pripeljal na tabor g. minister dr. Korošec, katerega je pozdravilo z navdušenim vzklikanjem in z mahanjem z robci 12.000 žen in deklet. Po prihodu g. ministra so prinesli v slovesnem sprevodu na oltar na prostem iz cerkve čudodelno sliko Marije Pomočnice. Ljubljanski škof dr. Gregor Rožman je imel cerkveni govor in je opravil tudi sv. mašo, po kateri je otvorila tabor gdčna prof. Slava Lipoglavšekova. Pozdravila je voditelja Slovencev g. ministra dr. Korošca, ljubljanskega škofa, bana dr. Natlačena, predsednika Prosvetne zveze dr. Lukmana in

še druge odlične osebnosti. Z največjim navdušenjem je sprejela množica vdanostne brzovjavke sv. očetu, kralju, kraljici Mariji, knezu namestniku Pavlu in kneginji Olgi ter našemu škofu dr. I. Tomažiču. Glavni taborni govornik je bil naš voditelj dr. A. Korošec. V svojem govoru je priporočal ženskim množicam, naj predložijo Kraljici nebes in zemlje, ki je obenem tudi Kraljica Slovencev, vse svoje želje in prošnje ter predvsem še prošnjo, da bo naša domovina edina. Govor g. ministra je spremljal ves tabor z nepopisnim navdušenjem in posebno še, ko je omenjal kralja in kraljico mater, kneza namestnika Pavla in kneginjo Olgo, ki imata toliko srca za veliko našo državo Jugoslavijo in drago nam Slovenijo. — Dr. Koroševemu govoru so sledili pozdravni kratki govori zastopnikov in zastopnic raznih organizacij. Predpoldanski tabor je zaključila resolucija. — Popoldne ob treh so igrala ljubljanska dekleta Finžgarjevo igro iz zgodovine Brezij »Uslišana«.

Slovenski javnosti!

Za poplavljenec

Zadnja velika povodenj reke Mure je izredno hudo prizadela prebivalstvo v naših severnih obmejnih okrajih ob Muri. Uradno ugotovljena škoda znaša devet milijonov dinarjev. Travniki, polja in posevki so ponekod popolnoma uničeni, tako da je v nevarnosti preživljanje našega obmejnega prebivalstva, ker letos ne bo imelo žetve; uničeni ali močno oškodovani so tudi nešteti domovi.

Splošni narodni interesi nam narekujejo, da pomagamo našemu obmejnemu prebivalstvu v njegovem obupu ter mu predvsem omogočimo prehrano in obnovo opustošenih domačij. Javna sredstva niso zadostna za vse te naloge, ljudstvo samo pa si tudi ne more pomagati.

Prebivalstvu teh krajev, ki stoji na braniku naše severne meje, je treba pokazati, da ima vsa slovenska javnost razumevanje za njegovo trpljenje in da je pripravljena

prinesti za tako izredno važno podporno akcijo, katero organizira naše društvo, tudi primerne in potrebne žrtve; ne gre le za koristi enega kraja, ampak vse Slovenije in Jugoslavije, ki potrebuje na svoji meji zavedno ljudstvo, zavedajoče se, da uživa zaslonbo vse naše javnosti.

Organizacijo podporne akcije je prevzelo »Društvo prijateljev Slovenskih goric«. Zato se obrača društvo na vso slovensko javnost z vljudno prošnjo, da prispeva po svojih močeh primeren znesek za podporno akcijo v korist pomurskim poplavljenecem. Denar naj se nakaže po čekovni položnici našega društva s pripombo »za poplavljenec«. Kdor ni prejel položnice, naj blagovoli izpolniti na pošti bianko-položnico s številko poštno-čkovnega računa »Društvo prijateljev Slovenskih goric v Ljubljani, št. 16.463«. Nabiralno akcijo je odobrila kr. banska uprava za dravsko banovino, ki bo izvršila razdelitev nabranih zneskov.

Iz raznih držav

ROMUNSKA KRALJICA NA MRTVAŠKEM ODRU IN NA ZADNJI POTI

Zadnjič smo poročali, da je preminula na gradu Peleš na Sinaji pri Bukarešti romunska kraljica-mati Marija, ki je dočkala 63 let in je bolehalo že dalje časa na jetrih in ledvicah. Koj po smrti je odredila vlada narodno žalovanje, katero bo trajalo osem dni. Dvorsko žalovanje se bo raztegnilo na šest mesecev in od ted bodo trije meseci globokega žalovanja. — Dne 19. julija so položili truplo rajne na oder v dvorcu Peleš. V četrtek, 21. julija, so prepeljali krsto s truplom s posebnim vlakom v Bukarešto in so jo položili ljudstvu v počaščenje na oder v dvorcu Cotroceni. Od tam je odpeljal posmrtno ostanke kraljice vlak do samostana Curtea Acquez, kjer so jih položili v kraljevsko grobnico 24. julija. Radi smrti romunske kraljice, ki je bila mati naše kraljice, bo tudi na našem dvoru žalovanje šest tednov, od 18. julija do 28. avgusta. Prve tri tedne bo globoko žalovanje.

Angleški kraljevski par v Parizu

Iz Anglije do Pariza

Že od nekdanj uživa na Angleškem kraljevski par največje spoštovanje in angleški narod se oklepa z vso ljubeznijo svojega vladarja. Iz tako rekoč podedovane povezanosti med kraljem in narodom si lahko razlagamo burne pozdrave stotisočev, kateri so se zbrali v Londonu in na postaji, ko sta se kralj in kraljica podala na pot v Francijo in predvsem v Pariz. Angleška visoka gosta sta se po izstopu iz vlaka vkrcala na posebno kraljevsko ladjo ali jahto, katera ju je prepeljala v francosko bojno luko Boulogne sur Mer.

Kraljevsko jahto je pozdravila francoska mornarica s 101 strelom iz topov. Prvi je stopil na jahto in je pozdravil kraljevsko dvojico v imenu naroda francoski zunanji minister Bonnet, ki je izročil kraljici velik šopek. Z ladje sta se podala kralj in kraljica k posebnemu motornemu vlakom na postajo. Tam so že čakali številni odličniki, častna četa z zastavo ter godbo in navdušene ljudske množice.

Po predpisanem pozdravu s častno četo in godbo sta stopila kralj Jurij VI. in kraljica Elizabeta s svojim spremstvom dne 19. julija v vlak, kateri ju je takoj odpeljal proti Parizu.

V Parizu

Angleški kraljevski par se je pripeljal v Pariz točno po sporedu ob 16.50 dne 19. julija. Na kolodvoru so ga sprejeli predsednik francoske republike Lebrun s soprogo, predsednik senata in poslanske zbornice, člani vlade ter razne imenitne osebnosti iz Francije.

S postaje sta se odpeljala kralj in kraljica v avtomobilih ob navdušenem nazdravljanju nepreglednih množic v mesto, katero je bilo vse v zastavah in okrašeno, kakor ne pomnijo Parižani. Posebno gan-

ljiv je bil pozdrav tisočerih in tisočerih otrok, ki so mahali z zastavicami.

Prvi obisk kraljevskega para v Parizu je veljal predsedniku Lebrunu. Ob tej priliki so bila izmenjena najvišja odlikovanja. Predsednik Lebrun je priredil gostoma v počastitev slavnostni obed, na katerega je bilo povabljenih 270 ljudi, med temi celotna vlada in še razne druge vodilne francoske in angleške osebnosti.

Kralja in kraljico so nastanili v palači na Quai d'Orsay v najlepših in v nanovo pripravljenih prostorih.

Z znamenitega Eiflovega stolpa je pozdravljala visoka gosta z višine 300 metrov 1500 kvadratnih metrov obsežna zastava.

Za bivanja kraljevske dvojice v francoski prestolnici so bile izdane zelo stroge policijske odredbe. Vsi prebivalci iz hiš ob cestah in na trgih, koder sta se vozila kralj in kraljica, so si morali oskrbeti posebne legitimacije.

Tvrdka Stermecki opusti 13. avgusta svojo podružnico prej trgovino Urch in prodaja še ostalo zalogo po ponovno znižanih cenah, da si prihrani stroške selitve. Zaloga in izbira vsak dan manjša, vsak naj sam pazi, da ne pride prepozno! Kdor prej pride, prej melje!

Dokler se je mudila kraljevska dvojica v Parizu, se ni smelo prikazati niti nad parisko okolico nobeno letalo.

Dne 20. julija zjutraj je položil kralj venec na grob neznanega vojaka in je prebil ta dan na angleškem poslaništvu.

Tretji dan bivanja kraljeve dvojice v Parizu, 21. julija, se je vršila velika vojaška parada v Verzaju. Nastopilo je 50.000 vojakov različnega orožja in 400 tankov.

Po povratu s parade je dal predsednik Lebrun slavnostni obed. Tretji dan je zaključila bajno-krasna in razkošna razsvetljava na reki Seini.

Dan slovesa in povrata na Angleško

Na dan slovesa, 22. julija, je odkril angleški kralj v Villers-Brotonneu spomenik padlim Avstralcem, kateri so se borili med svetovno vojno v Francijo. Od odkritja spomenika sta se odpeljala kralj in kraljica s posebnim vlakom in sta se poslovila od predsednika Lebruna in njegove soproge. V Calaisu se je vkrcal kraljevski par na svojo ladjo, ki je odplula med topovskimi pozdravi francoskih bojnih ladij nazaj proti Angleški.

Obisk mažarskih državnikov v Rimu. Zadnjič smo poročali, da sta se pripeljala v Rim mažarski ministrski predsednik Imredy in zunanji minister Kanya. Sprejema mažarskih zastopnikov na kolodvoru v Rimu se je udeležil Mussolini z zunanjim ministrom grofom Cianom ter s številnimi drugimi civilnimi in vojaškimi odličniki. Rimsko prebivalstvo je pozdravljalo viharo mažarska državnika od postaje do njunega bivališča. Evropsko časopisje je posvečalo temu obisku veliko pažnjo z obeti važnih političnih posledic. Obisk je bil dokaz, da hoče Italija čim tesneje sodelovati s podonavskimi državami in pomagati tudi pri sporazumevanju teh držav med seboj. Prijateljska zveza med Jugoslavijo in Italijo, ki je zadnje čase postala še posebno pristrčna in tesna, pomeni začetek političnega sodelovanja med Italijo in podonavskimi in balkanskimi državami. V to skupnost mora priti še Mažarska, k čemur bi naj pripomogel najnovejši obisk predstavnikov Mažarske v Rimu. — Mažarski ministrski predsednik Imredy in zunanji minister Kanya sta obiskala 20. julija papeža v njegovi poletni vili v Castelu Gandolfo. Papež je izročil obema državnikoma visoki odlikovanji. — Rimski obisk bo vrnil Mažarom Mussolini še letošnjo jesen.

Hitlerjev osebni tajnik in pribočnik v Londonu. Ob času, ko se je mudila angleška kraljevska dvojica v Parizu, se je pojavil s posebnim poslanstvom v Londonu pri zunanjem ministru lordu Halifaxu nemški kapetan Wiedemann, Hitlerjev osebni tajnik in pribočnik ali adjutant. Wiedemann je obljubil lordu Halifaxu, da se bo Nemčija trudila za mirno rešitev čehoslovaškega vprašanja. Izrazil je tudi željo za širši sporazum med Anglijo, Francijo, Italijo in Nemčijo v srednjeevropskih vprašanjih in pa na gospodarskem polju. Da je bilo poslanstvo kapetana Wiedemanna važna zadeva, je razvidno že iz osebnosti odposlanca. Stotnik Fritz Wiedemann je bil v svetovni vojni poveljnik vojaškega oddelka, v katerem je služil tudi Hitler. Ko so narodni socialisti prevzeli državno oblast, ga je Hitler imenoval za adjutanta svojega namestnika Rudolfa Hessa. Dne 1. januarja 1935 pa je bil Wiedemann imenovan za prvega adjutanta samega Hitlerja. V novembru 1937 mu je bila prvič poverjena važna naloga, ko je bil poslan v Združene države Severne Amerike, kjer je prebil en mesec. Imel je nalogo, da vzbudi pri uradnih krogih v Washingtonu večje razumevanje in prijaznejše razpoloženje za Nemčijo. Imel je tedaj več razgovorov z vodilnimi ameriškimi državniki in je bil sprejet od predsednika Roosevelta.

Spor med sovjetsko Rusijo in Japonsko. Mandžurija je otrok Japonske in na obmejnem ozemlju je nastal prav resen spor med ruskimi sovjeti in Japonsko. Rusija je zasedla obmejni grič Čan Kufeng, katerega utrjujejo in tamkaj zbira tudi čete. Japonska je poslala Rusiji zadnje zahtevo ali ultimatum, da se mora umakniti iz mandžurskega ozemlja, sicer bo Japonska osigurala z oboroženo silo nedotakljivost mandžurske meje. Sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov pa je na vse japonske ugovore doslej izjavljal, da ruske čete niso kršile mej in se jim tudi ni treba umikati. Med diplomatsko borbo med obema velesilama za sporno jabolko —

za Mandžurce baje sveti grič Čan-Kufeng — so poslali Rusi v zadnjih dneh iz Sisi- na na severovzhodni obali Koreje v Vladi- vostok 50.000 vojakov vseh vrst, zlasti pa motorizirane oddelke. Na vzhodni meji Mandžurije med Nikolskom in reko Usuri utrjujejo sovjeti svoje postojanke. Skup- no število ruskih čet v okolici Vladivostoka znaša sto tisoč vojakov. Vzhodno od

Bajkalskega jezera so sovjeti zbrali 20 di- vizij s 400.000 vojniki. Istočasno so ojačili letalstvo in pomorsko oporišče v Vladi- vostoku. Tam je sedaj 400 letal in vodnih letal ter 20.000 vojakov na bojnih ladjah. Na ozemlja, odkoder so sovjeti pognali ko- rejske kmete, so naselili 50.000 bivših rdečih vojakov kot poljedelce in grani- čarje.

Novice iz španske državljanske vojne

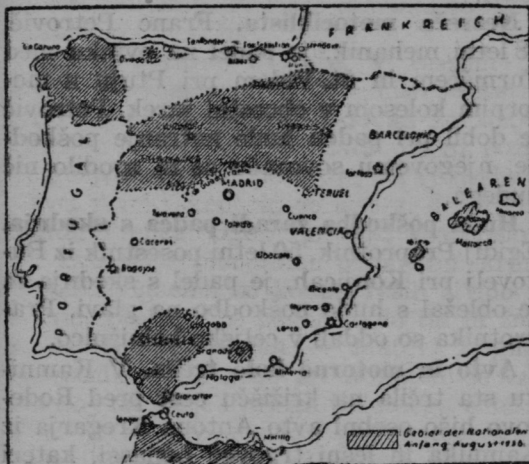
Manjši uspehi nacionalistov

V prvi polovici minulega tedna so izvo- jevale Francove čete le manjše uspehe. V zapadnem odseku saguntskega bojišča so zavzele vasi: Ragado, Puble, Renozo, Ca- rupas in San Vincente. Imenovana naselja so važne vojaške postojanke. Radi teh za- sedb je pretrgana cesta med Montaneroza in Sauidelom. Pri sicer bolj počasnem pro- diranju pa so zajeli nacionalisti več tisoč rdečih, v letalski bitki blizu Sagunta so sestrelili štiri sovražna letala in bombar- dirali so valencijsko luko, kjer je bil zadet

angleški parnik »Kentland«, na katerem je bilo ubitih osem mornarjev in je bilo več ranjenih.

Vedno bliže proti Saguntu

Po cesti od Teruela proti Saguntu so pro- drli nacionalisti do 21. julija 80 km daleč in so bili ta dan oddaljeni od mesta 40 km. Razdalja od Nulesa, ki je že v rokah na- cionalistov, do Sagunta, znaša 20 km. Vsak čas bo padlo v roke Francovih čet mestece Segorba, ki je zadnja rdeča postojanka v pokrajini Castellon.

Slika od čet generala Franca zasecane Španije kmalu po izbruhu vstaje nacionalistov (na levi) in po dveh letih državljanske vojne (na desni).

Japonsko-kitajska vojna

Kitajci prešli v napad

Nepričakovano so zbrali Kitajci ob obeh bregih reke Jangcej močne oddelke, kateri so prešli 19. julija v napad. Ofenzivo je pripravilo kitajsko topništvo s šesturnim obstreljevanjem japonskih postojank. Po topniški pripravi se je razvila velika bitka za Linghscking, ki je 15 km vzhodno od Hankova. Kitajska divizija je zavzela to mesto z naskokom v dveh urah. Istočasno so drugi kitajski oddelki prepadli Japonce iz Pengceja in Hsianga. Nenadno in na več mestih uspešno pričeto ofenzivo so sku- šali Japonci zavreti z velikim napadom na

Kiukiang, ki je pa doživel popoln polom. Tudi v severnem delu pokrajine Anhvej so začeli Kitajci ogrožati japonske postojanke pri Kaočiu. Kitajski četniki so pričeli z vso besnostjo napadati v srednjem Šantungu, kjer so navalili od vseh strani na mestece Tajun, katerega so Japonci komaj in ko- maj obdržali. S pehoto in topništvom se je odklikovalo zadnje dni tudi kitajsko letal- stvo. Kitajska letala so potopila v zadnjem času 21 japonskih vojnih ladij ter so na- daljnjih 19 poškodovala do nerabnosti. Da- lje so potopila kitajska letala 19. julija še štiri japonske topničarke in monitorje.

Po katoliškem svetu

Hvala katoliške cerkve. Poslanik Zedinje- nih držav Severne Amerike v Berlinu Hugh Wilson, po svoji veri protestant, je izdal knjigo, v kateri opisuje svoje izkušnje v Franciji, Portugalski, Guatemali, Chile-u, bivši Avstro-Ogrski, Švicarski in Nemčiji. V tej knjigi spominov daje katoliški cerk- vi to-le spričevanje: »Nisem katoličan, pa sem začel o katoliški cerkvi nekega dne resno razmišljati. Razmišljal sem o njeni življenjski sili in njeni odliki, da živi kot neporušna ustanova. Že kot zgodovinski

spomenik zavzema edinstveno mesto v za- padni kulturi. Ohranila je rimsko pravo v njegovi originalni obliki. Skozi srednji vek je ohranila klasično izobrazbo in nadalje- vala izročilo Rima. Spretna, toda nespre- menljiva diplomatinja, pa čvrsta v svojih načelih je preživela zlom kraljestev, impe- rijev in demokracij. Ona je ostala to, kar je bila pred stoletji, ona je edina sila na za- padu, ki se ji izven narodnih mej poklanja poslušnost. Ona je sila, s katero morajo računati vodeči državniki. Razmišljal sem

o lepoti cerkve: o slikah na steklu v Char- tresu, o stolnih cerkvah v Reimsu, Milanu in drugod. Tudi v najbolj oddaljenih va- seh se ljudje trudijo z vso ljubeznijo, da bi napravili svojo cerkev čim lepšo. Razmiš- ljaj sem o tem, kako je cerkev pristopna svojemu ljudstvu; razmišljal o njeni izred- ni spretnosti, da bo vsem vse. Sklicuje se na kmeta, pa tudi na izobraženca; njen klic je različen po sredstvih, po bistvu pa enak. Izobražencu nudi cerkev umirjenje v dvo- mu in boju, gotovost in avtoriteto končne odločbe, ki stori borbo v vesti prazno in nepotrebno. Cerkev je vsem vse. V spoved- nici odstranja duhovnik vsako ljudsko za- blodo. Ker katoliška cerkev razume biti preprosta s preprostimi, predstavlja za mi- lijone neizrečeno dobro. Srečen tisti, ki je v njej rojen.«

Vera se ne da zatreti. Če bi to bilo mogo- če, bi ruski boljševiki to že davno dosegli. Vendar pa ne morejo, čeprav to ne samo želijo, marveč z vsemi sredstvi poskušajo. V Moskvi je bilo 1917. leta 1624 cerkva, danes jih je samo 20. Kljub vsej brezbož- niški agitaciji so te cerkve pri vsaki božji službi prenapolnjene. Ljudje prihajajo že cele ure — lep zgled za naše vernike — pred začetkom božje službe. Ker ni v cerkvi dovolj prostora, jih na stotine ostaja zunaj, da vsaj slišijo duhovnikove besede. To kajpada boljševiškim kolovodjem ni po volji, zato pošiljajo tajno državno policijo, da aretira nekaj vernikov, predvsem du- hovníka. Tudi mladine ne morejo povsem oropati njihove vere. Nedavno je v Kievu povzročila zveza bojujočih se brezbožnikov preiskavo šolske mladine. Pri tej preiskavi se je ugotovilo, da je imelo od 870 dečkov 600 — torej okoli 75 odstotkov — pri sebi križe na prsih ali svete podobice. Kjer ni nobene cerkve, si ljudje pomagajo na raz- lične načine. Tako so v neki vasi blizu Kie- va boljševiki zaprli zadnjo cerkev v vsej okolici. Neki duhovnik, ki je ostal med ver- niki, opravlja tajno božjo službo v starem, propadajočem skednju. Ker mu je prepo- vedan dostop na pokopališče, vrši ta du- hovník »pokop na daljavo«. K njemu nam- reč primesejo kak del mrličeve obleke, ki jo blagoslovi in ki jo potem položijo v krsto, ali pa nekaj zemlje iz groba, ki jo blago- slovi in katero potem vržejo na krsto raj- nega. Ker ne sme duhovnik izvršiti poro- ke, mu pošljejo prstane, da jih cerkveno blagoslovi. To potem velja kot »cerkvena poroka na daljavo«. Če v kakšnem kraju zaprejo zadnjo cerkev, gre duhovnik na pot. Potuje iz kraja v kraj in povsod pri- diguje: v gozdu, na polju, v hišah, hlevih itd. Ubogi so ti duhovniki, brez vsakih sredstev, oblečeni v razrgano obleko, ble-

di in lačni. S seboj nosijo kot veliko dragocenost sv. pismo. Ljudje jih prijazno sprejemajo in radi poslušajo. Gorje pa, če

takega duhovnika zaloti boljševiski špijon; njegovo nadaljnje življenje se razvija v zaporu ali v pregnanstvu.

Kmetje in Maistrovi borci na proslavi v Mariboru

Zastopstvo kmečkega stanu

Veličastne proslave v Mariboru dne 14. avgusta bi ne bile popolne, če bi se pri tem ne prikazalo pravo kmečko življenje. Saj je pa tudi kmečki stan bil glavni nosilec svobode in tisti neusahljivi vir, iz katerega so prihajali borci za osvobodjenje.

Za častno zastopstvo kmečkega stanu na prireditvah dne 14. avgusta je preskrbela Zveza absolventov kmetijskih šol, okrožja Maribor. Kmečka skupina se začneja z napisom: »Slovenec, tvoja zemlja je zdrava!« Za napisom bo sledil voz z lipo, pod katero bodo prepevali fantje narodne pesmi. Nato se bodo razvijale štiri skupine, ki bodo predstavljale kmečko delo (na vozovih) v posameznih letnih časih: spomladi, v poletju, v jeseni in v zimi. Zaključek bo tvorilo prleško gostiivanje na vozovih, katere je oskrbela ormoška podružnica ZAKŠ.

Popoldne nas bodo pa prijazni Prleki povabili na svoje pristno gostiivanje na veseličnem prostoru v vojašnici kralja Petra I. Kdor še ne ve, kako se jutrna dela in kako je treba ravnati, ko pridejo po sneho, naj pride popoldne na veselični prostor!

Iz kratko opisanega vidimo, da bo kmečki stan na proslavah kar moč častno zastopan. Da bo pa to zastopstvo najčastnejše, se naj vsak kmečki človek, ki pride 14. avgusta v Maribor na proslavo, poda na naše zbirališče na sejmišču (pri mestni klavnici), da pomaga pri organizaciji našega kmečkega dela sprevoda. Naj vsakdo po svojih močeh pripomore, da bo naša skupina čim lepša!

Kmetje! Vaše mesto je 14. avgusta pri kmečki skupini! V drugih organiziranih skupinah itak ne boste mogli nastopati. Če ste pa že enkrat v Mariboru, pojdite tja, kjer je vaše mesto, kajti tudi drugi stanovi bodo nastopali složno in organizirano. Skrbite torej, da bo kmečka skupina najlepša in najštevilnejša, kakor je tudi kmečki stan največji.

★

Vsem Maistrovim borcem na deželi!

V dneh 13. in 14. avgusta se bo v Mariboru proslavila 20 letnica naše osvoboditve izpod avstrijske podložnosti in našega zedinjenja z brati Hrvati in Srbi v toliko zaželeno Jugoslavijo. Za nas Maistrove borce, katerih je največ med kmeti po deželi, bo to velik praznik, saj nam vzbuja ponosne spomine, da smo pred 20 leti, ko je bila usoda našega Maribora in Dravske doline ter Slovenskih goric še zelo negotova, prostovoljno in uspešno pomagali nepozabnemu generalu Maistru, da se je polastil Maribora in s tem vse Spodnje Štajerske, da je mogel v onih prevratnih časih ohraniti red in mir ter da je zasedel sedanjo severno mejo. Njega žalibog nimamo več, da bi nas povedel — kakor takrat v boj — sedaj k veličastni proslavi.

Tovariši, smatrajte za svojo dolžnost, da pridete vsaj v nedeljo, 14. avgusta, v Maribor. Vse podrobnosti boste našli v dnevnem časopisju. Za marsikoga bo to po 20 letih morda prvi sestanek, da pregledamo svoje razredčene vrste, se spominimo rajnih tovarišev, pa tudi se zamislimo, kakšna je po 20 letih ona zgradba, ki smo jo s tolikim trudom in upom pomagali postaviti.

širil z največjim uspehom po vseh župnijah, na katerih je pastiroval.

Slovo dveh jubilarjev od dela. V Katoliški tiskarni in knjigarni v Ljubljani sta stopila zadnje dni v zasluženi pokoj dva gospoda, katera sta si pridobila v podjetjih skozi desetletja neumornega dela velike zasluge. Gre za ravnatelja uprave »Slovenca« g. Ivana Rakovec, kateri je vztrajal na zaupanem mu odgovornosti polnem mestu 42 let. Drugi jubilar pa je vodja »Jugoslovanske knjigarnice« ravnatelj Ivan Mesar, ki je vodil knjigarno 48 let. Osebe obeh podjetij se je ganljivo poslovilo od svojih šefov.

Nesreče

Smrtno povežen od avtomobila. 20. julija zvečer se je zgodila v št. Ilju v Slov. goricah pred gostilno Bauman prometna nesreča, katera je zahtevala življenje očeta šestih otrok. Sadni trgovec Srečko Kranjc iz Pesnice se je mudil omenjenega dne z avtomobilom v št. Ilju in se je vračal na večer proti domu. V trenutku, ko se je peljal skozi št. Ilj, je zavil na kolesu z občinske ceste na državno 49 letni Franc Friedl, zidarski polir iz Poličke vasi. Kranjc je opazil kolesarja prepozno, da bi bil zastavil avto, katerega je sam šofiral. Sicer je zaokrenil vozilo na stran, a je zadel Friedl od strani v avto tako, da ga je vrglo nekaj metrov na stran in je obležal

mrtev s prebito lobanjo in z notranjimi poškodbami. Truplo smrtno ponesrečenega so prenesli v mrtvašnico. Friedl je bil zaposlen v zadnjem času s prenavljanjem gostilniških prostorov pri Baumanu in zapuščala vdovo s šestimi otroki.

Dve smrtni žrtvi strele. Na Dravskem polju v Prepolah je udarila strela v hišo posestnice Barbare Žunkovič. Zadel je 16 letno hčerko Matildo, katera je obležala pri priči mrtva. — Pri Mali Nedelji je urezalo med nevihto v hruško poleg hiše. S hruške je odskočila strela v dimnik in od tam v hišo. Sredi sobe je udarila v 45 letno gospodinjo Terezijo Karba, katera je stala poleg moža med otroki. Žena je bila koj mrtva, mož je oglušel, otroci so ostali nepoškodovani. Karbova zapuščala moža in šest otrok.

Kolesarja trčila. Zadnjo sredo popoldne se je vračal na kolesu proti Dogošam pri Mariboru 24 letni tovarniški delavec Štefan Strmšek. Na povratu je zadel tako nesrečno v drugega kolesarja, da so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico z zlomljeno desno nogo in s hudo poškodbo na glavi.

Nesreča motociklista. Franc Petrovič, 28 letni mehanik, je padel na ovinku med Turniščem in št. Vidom pri Ptujju z motornim kolesom v obcestni jarek. Petrovič je dobil pri padcu hude notranje poškodbe, njegovemu sovozaču se ni zgodilo nič hudega.

Huda poškodba zaradi padca s skednja. Egidij Praprotnik, 50 letni posestnik iz Bukovelj pri Konjicah, je padel s skednja in je obležal s hudo poškodbo na glavi. Praprotnika so oddali v celjsko bolnišnico.

Avto in motorno kolo trčila. V Kamniku sta trčila na križišču cest pred Rode-tovo hišo osebni avto Antona Kregarja iz Kamnika in lesni trgovec Lenassi, kateri se je peljal na motornem kolesu. Lenassija je vrglo s kolesa in si je zlomil pri padcu levo nogo, povrh pa si je še razbil motor. Poškodovanega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Huda prometna nesreča. Z Rakeka je vozil šofer tvrdke Verderber iz Kočevja proti Preski les, nazaj pa lesne odpadke in žagovino. Med vožnjo se je avto nenadoma pokvaril in se štirikrat prevrnil. Iz kabine je pognalo na cesto šoferja Urbana Hrovata, kateremu je zmečkalo nogo v stopalu. Vozniku Antonu Pojetu je stisnilo desno roko tako, da so mu jo morali odrezati, sovoznik Rihard Grünsach je dobil notranje poškodbe, le delavec Jože Mahar je ostal po naključju nepoškodovan. Škoda na avtomobilu znaša 30.000 din.

Velika požarna nesreča pri Varaždinu. Huda požarna nesreča je doletela vas Kolarec pri Varaždinu. Kmet je streljal iz stare puške na golobe. V puškino cev je pritrdil šibre s konopljo. Konoplja se je pri izstrelku vnela, priletela na streho in zanetila ogenj. Zgorelo je 23 stanovanjskih hiš ter 115 gospodarskih poslopij. Ob streho je 106 ljudi. Škoda znaša 1.200.000 din.

Huda potresna nesreča na Grškem. Dne 20. julija ob 2.15 v noči je zadel huda potresna nesreča Grčijo. Najbolj sta trpeli pokrajina Atika in pa otok Evbeja. Že prvi potresni sunek je v prestolnem mestu Atene zbudil vse prebivalce, ki so pobeignili iz hiš. V Atenah je trajal potres 15 sekund. Nesreča ni zahtevala človeških žrtev, pač pa je popokalo nekaj zidov in

Novice

Osebne vesti

Srebrni mašniški jubilej. Ob priliki nove sv. maše na Bučah zadnjo nedeljo je obhajal srebrni mašniški jubilej tamošnji g. župnik Miloš Turk. Jubilar se je rodil leta 1888 na Pilštajnu. Gimnazijo je končal v Celju, bogoslovje v Mariboru. Kaplan je postal ob izbruhu vojne pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Kmalu po prevratu je prišel za nekaj časa za kaplana v Šmarje pri Jelšah, od koder so ga poslali najprej za provizorja na Buče, kjer je ostal za župnika. G. Turk se je veselil največje priljubljenosti povsod, kjer je služboval. Z vsemi močmi je bil na delu v cerkvi in izven nje pa v prosvetnih in gospodarskih organizacijah. Očeta svoje župnije se je izkazal zadnje leto, ko je pobila toča 26. julija spodnje kraje in je bila najhuje prizadeta bučka fara. G. Turk je znal potrkati na razna vrata, odprla so se usmiljena srca in z neutrudljivim delom je dosegel toliko, da je obvaroval lansko zimo krajevno bajno-lepe Buče pred stradanjem. G. Miloš bi se bil že lahko večkrat preselil iz malih Buč na kako večjo župnijo, a je v svoji skromnosti in res pravi ljubezni do Bučanov še danes prepričan, da je poklican od Boga samo za Buče, kjer se veseli popolne vdanosti dobrih faranov, s katerimi po očetovsko deli veselje in bridkosti. Delavnemu in dobremu g. jubilarju iskreno čestita »Slov. gospodar«, katerega je

sten. V Oroposu, 60 km od Aten, so trajali potresni sunki 20 sekund. Zrušila se je velika jetnišnica s 500 kaznjenci. V splošni zmedi so skušali jetniki pobegniti, a jim je preprečilo pobeg vojaštvo. Od paznikov je bilo pet ubitih, 10 pa huje poškodovanih. Število žrtev med kaznjenci ni znano. V bližini mesta Oropos je potres popolnoma razdejal vasi Palatia in Alkusa. V Palatiji je bilo ob življenje 15 ljudi, 50 pa hudo ranjenih. Tudi v nadaljnjih osmih vaseh je povzročil potres mnogo škode in je zahteval človeške žrtve. Po prvih vesteh je smrtno ponesrečilo zaradi potresa samo v pokrajini Atika 50 ljudi. Na otoku Evbeja je trpele najhuje mesto Halkis, kjer je porušil potres 20 hiš in je bilo ubitih pet ljudi. Skupno število smrtnih žrtev na Evbeji znaša 17. Vlada je odposlala koj po nesreči v prizadete kraje reševalne odprave, oddelke vojaštva in orožnikov, da so pomagali vzdrževati red. V najhuje udarjene kraje so bile poslani večje količine živeža in šotorov za one, kateri so ostali brez strehe. — Uradno poročilo o zadnjem potresu na Grškem pravi, da je zahteval potres le 18 mrtvih in 194 ranjenih. Prvotne številke so se izkazale kot netočne.

Razne požarne nesreče. V Brezuli pri Račah je vžgal udar strele hišo posestnika Predikake, ki je oškodovan za 25.000 din. — Nenadoma je nastal nočni požar v gospodarskem posloju Šrajbarskega turna pri Krškem, ki je last g. dr. Ferdinanda Trencu. Ogenj je zajel vse poslopje, katero je bilo polno slame ter krme. Sosedji in gasilci so komaj rešili živino in svinje. Poslopje je pogorelo do tal in znaša škoda 100.000 din. — Matevž Bogme, posestnik v Stopreah pri Rogatcu, je vzel s seboj na polje svojega triletnega sinčka. Tam je njegov kozolec, pod katerega je posadil otroka, da bi bil v senci. Pod otroka je razgrnil telovnik, v katerem je hranil vžgalice. Otrok je s časom iztaknil vžgalice, se je pričel igrati z njimi in je zažgal poln kozolec krme. Zgorelo je vse do

Od 10 oseb jih ima 7 zobni kamen,
Tudi Tebi grozi z izpadom zob!
Varuj se ga!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

tal. Pogorelec je bil zavarovan za 10.000 din, a je samo uničeno seno vredno 12.000 dinarjev.

Razne novice

Našim cenj. čitateljem. Podlistek »Habakuk« je končan. V nekaj tednih bomo začeli priobčevati novo Reimihlovo kmečko povest.

Velike spremembe v »Jutrovi« deželi. Naša ljubljanska dnevnikarja sta že napovedovala, da se bodo izvršile krog »Jutra« in njegovih priveskov velike spremembe. Na te napovedi naših listov je odgovorilo »Jutro« od 23. julija in dalo javnosti tozadevno natančnejše pojasnilo. Dosedanji načelnik družbe ali konzorcija, katera vzdržuje »Jutro«, g. Adolf Ribnikar, je izstopil in odložil mesto njenega poslovodje. Njegov delež je prevzela zadruga »Napredni tisk«. Predstavnik izdajatelj »Jutra«, »Ponedeljskega Jutra« in »Življenja in sveta«, ki je vsakotedenska priloga ponedeljskega »Jutra«, bo odslej g. Stankotorej pripravni tudi za kmetovalce, oškodovane po zadnjih povodnjih. Pojasnila dajejo zadržane organizacije ali Privilegirana agrarna banka.

Virant, glavni urednik »Jutra«. Predstavnik izdajatelj »Domovine« bo pooblaščenec zadruga »Napredni tisk« g. upokojeni ravnatelj Jožef Reisner. »Mariborski večernik Jutra« preneha z 31. julijem izhajati v lastništvu »Jutra« ter ga prevzame s 1. avgustom kot lastnik in izdajatelj nova družba pod vodstvom g. Adolfa Ribnikarja.

Ceneni krediti za kmetovalce, prizadete po vremenskih nezgodah. »Društvo prijateljev Slovenskih goric v Ljubljani« opozarja kmetovalce, prizadete po zadnji povodnji Mure, da morejo pri Priv. agrarni banki dobiti posojila v znesku do 2000 din na podlagi menice z rokom dospetka enega leta po 5% obrestni meri, in sicer za nabavo naprav, orodja in drugih predmetov, neobhodno potrebnih za uspešno kmetijsko proizvodnjo v posameznih poljedelskih panogah. Menica mora vsebovati poleg podpisa dolžnika še podpise treh kmetov-porokov. Krediti se izplačajo dolžniku na ta način, da nabavi od nabavljalne zadruga ali drugih poljedelskih organizacij in izjemoma od kakega solidnega podjetja dotični predmet. Sem spadajo n. pr. poleg orodja tudi modra galica, rafija, umetna gnojila, cepivo itd. Ti krediti so

Številke o vžgalicah

Pred kratkim je izdal Statistični urad Društva narodov poročilo, koliko porabijo prebivalci Evrope vsak dan vžgalic. Ugotovili so, da porabijo štiri milijarde vžgalic na dan. Za te štiri milijarde vžgalic je potrebnih 420.000 kg fosforja. Delo, ki ga opravljamo, ko prižigamo vžgalico, pomeni veliko izgubo časa, zlasti če tukaj računamo delo s stališča vse Evrope skupaj. Če vsak porabi eno samo sekundo, da prižge eno vžgalico, bi bilo potrebno za vse štiri milijarde vžgalic nič manj kakor 126 let, 10 mesecev, 5 dni in 2 uri, če bi hotel to delo opraviti en sam človek. Najbolj enostavno bi bilo, če bi ta človek vse naenkrat prižgal. Ta statistika nam kaže, koliko dela ima

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Iz razglabljanja: ali zasledujejo orožniki njega, ali mojstra Rupnika, ga je vzdramila kar najbolj vznemirljiva vest iz njegove rojstne vasi. Zaupnik mu je izročil na razmnoževalni stroj popisani listek, na katerem je bilo zabeleženo:

Dragi prijatelji orožniki!

Dve pijavki ste mi že nastavili iz puške v Dobrovcah. Že davno sem se pocelil. Delam denar v Vaši sredini na Dravskem polju in ne na Hrvaškem!

Vas pozdravlja

Jurij Potočnik.

Lističev z navedeno vsebino je bilo skoro po vseh dravsko-poljskih vaseh. Poseben slučaj bi moral biti, če ne bi zašel nobeden orožnikom v roke. Jurij je bil uverjen, da mu je natrosil to oyadbo Rupnik iz nejevolje, ker se še ni preselil ob mejo. Dedec je hotel biti nekaj časa sam med poljanci. Skušal je

28

konkurenta prisiliti na vse obsodbe vreden način, da si poišče drugo zatočišče in druge odjemalce za svoje potvorbe.

Po prečitaniu ovaduškega opozorila je bil Jurij pripravljen, da prenese svoj delokrog k Zgornji Sv. Kungoti in od tam v Avstrijo.

Vajeti preselitve so vzeli v roke zaupniki. Hitro so sporočili kungoškim priseljencema, da jima pride radevolje v štero drug največji dobrotnik, ki se bo mudil pri enem in drugem, dokler ne bosta bogata.

Eden od novopečenih Kungovčanov je bil z bliskavico pri Juriju v Braunšvajgu. Dogovor za preselitev je bil koj sklenjen.

V noči 19. novembra 1925 je bil Jurij pripravljen z vsem potrebnim v braunšvajgskem gozdu. Pripehljal se je ponj njegov novi hišni gospodar z izvoščkom iz Maribora.

V kočijo so vstopili trije: Jurij, njegova žena in Kungovčan. Izvošček je vzel na kozla poleg sebe košaro, v kateri je tičala vsa mogoča ropotija. Vozeča se trojica je pila med potjo parkrat v krčmi čaj. Ob pol enajsti uri v noči so bili v Mariboru, odkoder so zavili v Košake in proti Zgornji Sv. Kungoti. V Kungoti je obstala kočija pri hlevih grofa Pachte.

Dve novi in potrebni orožniški postaji. Pri Sv. Bolfenku in pri Sv. Martinu na Pohorju sta začeli z 22. julijem poslovati novi in stalni orožniški postaji. S tem je izpolnjena dolgoletna želja izletnikov in Pohorčev.

Okostnjak v gramozni jami. V betnavski gramozni jami na Teznu pri Mariboru so zadeli pri kopanju gramoza v gornji zemljski plasti na človeški okostnjak, ki je počival plitvo v zemlji kakih 20 let. Najbrž gre za kak nepojasnen zločin iz poprevratnih časov.

Krojni tečaj za žensko krojaštvo, ki ga vodi banovinski strokovni učitelj g. Knafelj, se odvi v Mariboru dne 1. avgusta ob 18 v poslopju dekleške meščanske šole (poleg Mestne hranilnice pri stolni cerkvi). Priglašeni udeleženci so bili pismeno obveščeni. Novi zanimanci lahko dobijo pojasnila v pisarni obrtno-pospeševalnega referata na okrajnem načelstvu.

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu prične novo šolsko leto v začetku novembra. Šola ima dva oddelka: letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po pet mesecev. To zimo bo samo drugi tečaj. Letos se torej sprejemajo učenci samo v celoletno šolo. Vsi učenci stanujejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se priidni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih staršev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji. Lastno-ročno pisane prošnje za celoletno šolo, kolkovane z 10 din banovinskim kolkom, je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu čimprej, najkasneje pa do dne 10. septembra.

Dr. Brovat Anton, ordinarij bolnišnice križniškega reda v Ormožu, bo ves avgust odsoten in ne bo ordiniral. 1134

Pri težki stolic, nanetosti, glavobolu zaradi zaprija očisti ena do dve čaši naravne »Franz-Josefove« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefove« vode lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže in to imajo za dobro. (Ogl. reg. S. br. 15.485/35.) 1138

Obžalovanja vredni slučaji

Prijet zaradi soudeležbe pri tolovajskem napadu. Orožniki od Sv. Barbare v Slov.

goricah so zadeli pri hišni preiskavi pri posestnici Ani Gamzer v Jablanci na Jožefa Mavrič, ki je bil soudeležen pri tolovajskem napadu na družino Mulec v Zimici. Mavrič, ki je predsedel že osem let v ječi, je bil priveden v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Velika tatvina v št. Ilju v Slov. goricah. V št. Ilju v Slov. goricah so odkrili veliko tatvino. Pekovski mojster Franc Jurgec je opazoval že od decembra, da mu veliko preneglo zginja iz kleti vino, sadjevec in žganje. Dne 21. julija so izsledili orožniki tata v osebi Ivana Žunkovič, 26 letnega pri Jurgecu zaposlenega pekovskega pomočnika, katerega je mojster pred meseci odpustil. Iz Jurgečeve trgovine je odromal od decembra do danes lep znesek 17.000 din. Preiskava bo dognala, v koliko je Žunkovič kriv glede očitanih tatvin.

Od vlomilcev oplenjena vinogradna hiša. Na Majskem vrhu v Halozah so vdrl ne odkriti storilci v vinogradno hišo mariborskega trgovca I. Preaca. Odnesli so mu perila in posteljnine za 7000 din.

S paše ukradena kobilica. Posestniku Valentinu Sagadinu v Cirkoveah na Dravskem polju je odgnal nekdo s paše dve leti staro in 2500 din vredno kobilico.

Po nekaj mesecih pojasnjen vlom. Na Kapeli pri Radencih so napadli na praznik Treh kraljev trije zakrinkani moški Ivana Lukovnjaka, katerega so zvezali, mučili in so mu odnesli iz trgovine blaga za 12.000 din. Te dni so prišli radenski orožniki radi omenjenega tolovajskega napada Davorina Trstenjaka v Središču in Alojza Šantla. Oba sta priznala napad na Lukovnjaka. Tretji krivec pa se je sam javil v osebi Jožefa Herica. Orožniki so našli tudi en del Lukovnjaku ukradenega blaga.

S kamnom po glavi. Na sejmu v Velenju je udaril neki moški s kamnom po glavi v prepiru 32 letnega posestnikovega sina Fr. Pretnarja iz Braslovč in ga je hudo poškodoval. Udarjeni se je zatekel v celjsko bolnišnico.

Smrtonosen strel v sadonosniku. Ivan Geršak, 18 letni posestnikov sin iz Hrastja pri Sv. Petru pod Sv. gorami, je pobral v sadonosniku Avgusta Narata na Plesu par jabolk. Narat je stražil svoj sadonosnik in oddal strel iz lovske puške na pobiralca. Geršaka so zadele šibre v hrbet, ena mu je predrila srce in je obležal mrtev.

Okradena posestnica. V Podkrajju pri Radečah pod Zidanim mostom je neznanec sunil posestnici Pečnik 1500 din gotovine in za 500 din blaga.

Okradena podeželska hiša. Na Rudnem pri Železnikih na Kranjskem je vdrl v odsotnosti domačih neznan postopač v hišo posestnika Lovra Eržena. Žginiš je z zlato uro in z 900 din gotovine. Skupna škoda znaša 2400 din.

Vlomilska družba, ki je zagrešila 20 vlovov, pod ključem. Semiški orožniki so aretirali vlomilsko družbo, katera je zagrešila po Sevnici in na Dolenjskem in okolici 20 vlovov. Pokradeno blago so prodajali po vsem Dolenjskem.

Izpred sodišča

Eden najbolj drznih vlomilcev obsojen. Pred mariborskim senatom je dajal zadnje dni odgovor eden najbolj drznih vlomilcev, kar se jih je pojavilo po prevratu v Mariboru. Gre za 32 letnega mehanika Franca Staneka, ki je že odsedel radi vlovov v Grazu dve in pol leta. Stanekova vloma v Mariboru sta vzbudila takrat največje ogorčenje, ker ju oblast ni mogla koj razčistiti in prijeti krivca. Dne 4. februarja 1937 je bilo med opoldanskim odmorom pokradene iz urarne Zofije Bizjak v Gosposki ulici zlatnine ter raznih dragocenosti za 50.000 din. Dne 11. marca je bilo na enako drzen način vlomljeno v trafiko R. Žnidaričeve na Aleksandrovi cesti. Ukradenih je bilo 1500 din gotovine in kolekov ter znamk za 8000 din. Dne 4. maja 1937 je bil Stanek aretiran v neki gostilni v Studencih pri Mariboru. Franc Stanek je bil obsojen po priznanju očitanih dejanj na pet let ječe.

Izstopili so vsi trije. Vsak je vzel nekaj prtljage in podali so se od ceste peš proti novemu pribežališču, ki je bilo za Jurija poslednje na svobodi.

Jurij ponovno aretiran

Omenjeni listič, kateri je prepodil Jurija iz braunšvajgskega brloga, je začel tudi orožnikom v roke. Nato so se šele zavedli, da imajo opravka z dvema preizkušeni ponarejevalcema. Proti enemu je itak že davno izdalo mariborsko okrožno sodišče tiralico; drugemu bo dokazana krivda, kakor hitro bo prvi ubegli ptič v zaporni kletki.

Orožniki so se lotili z vso natančnostjo ter vneto zasledovanja Jurija, kateri se je sigurno skrival pri svojih znancih in prijateljih po Dravskem polju. Povrh ga je še nekdo ovadil neposredno s po naseljih raztrošenim papirjem iz maščevanja, ker ga sploh ni ali pa nezadostno založil z denarjem.

Vse številne patrolje so se vračale dnevno praznih rok in brez pravih poročil v svoje vojašnice. Orožništvo je bilo premalo gibčno, da bi bilo hitro kos tako prefriganemu zločincu, kakor je bil pobegli Potočnik, ki je že obiskoval dolgo vrsto let kaznilniško praktično šolo.

Orožniško poveljstvo se je združilo z mariborskim policijskim komisarijatom. Ta ima na razpolago policijske agente. Detektiv v civilni obleki lažje poizveduje za zločincem, kakor mož v uniformi in z nasajenim svetlim bajonetom.

Mariborska policija je zagrabila tako dolgo zagonetno zadevo s polno paro in z vso natančnostjo. Stopila je v stike z obmejnimi orožništvom. Naenkrat se je razgibal ves varnostni aparat od severne meje do Pragerskega in Ptuja. Ako je bil dolgo iskani resnično v tem omrežju, je moral pasti pravici v roke.

Kungoški orožniki so prijavili v Maribor, da se kretajo tankaj prav sumljivo tjakaj pred nedavnim priseljeni ljudje.

Na lice osumljenega mesta na ogled poslani policijski agenti iz Maribora so dognali z vso previdnostjo, da se jim obeša na vrženi trnek sam Jurij Potočnik. Znano jim je bilo, kako je že dvakrat streljal v Dobrovcah na orožnika, katera sta ga pozvala na predajo. Pri uležnem kaznjencu je treba vedno predvidevati, da se bo branil, dokler mu bo mogoče, in si ne bo delal težke vesti, če pobije na smrt par zasledovalcev.

(Dalje prihodnjič)

Društvo narodov, ki mora računati celo take stvari.

Najdražji sadež

Na londonskem trgu bo težko dobiti sad, ki bi bil dražji od tako zvanega »rajskega jabolka«. Ta »jabolka« rasejo predvsem na Grškem in so na zunaj podobna citronam, imajo pa posebno aromo. Neoporečen primerek stane na londonskem trgu dva do tri funte. Lupina je debela, zadostuje pa popolnoma, da da veliki sobi svoj vonj. Meso je grenko in polno semena, lupina pa je nežna. Drevo rajskega jabolka sliči po velikosti in obliki oranževcu ter ima temne liste, ki izločujejo sladko olje. Sad rabi več let, da dozori. Tudi blede-rdeči cveti se razvijajo po več mesecev.

Slovenska Krajina

Naša voditeljja častna občana Sobote. Sobota je izvolila na slavnostni seji 20. julija za častna občana naša voditeljja: ministra dr. Antona Ko-rošca in bana dr. Marka Natlačena. Z vzklikom od občinskega odbora sprejeto častno občanstvo je bilo g. ministru in g. banu brzojavno spo-ročeno.

Šalamenci. V našem listu je izšla notica o šalamenski šoloobvezni deci. Povedali smo, da je čudno, da hodijo katoliški otroci v šolo v Pečarovce, luteranski pa v Puconce. Uradno so bili vsi otroci dodeljeni v Puconce, ker so pač leta 1930 »dognali«, da je v Puconce bliže. — Na ta dopis je postalo pozorno tudi okrajno načelstvo v Soboti in je prepis naše notice poslalo obema občinama in šolama v izjavo. Nastal je velik halo. Oglasila se je najprej Benkova »Murska krajina« in zdaj še luteransko versko glasilo »Düševni list«. Bojijo se za luteransko deco, da ja ne bi prišla v bližino katoliške cerkve. »Düševni list« govori zopet o verski nestrpnosti nas šalamencanov. Vemo dobro, od kod piha veter. Ste nezreli za to, da bi z vami debatirali o verski nestrpnosti. Imate strašno čudne pojme o verski strpnosti. Da hodi dosti luteranov v katoliško cerkev k službi božji, s tem še ni dokazano, da ste versko strpni, ker vodi te ljudi vse kaj drugega. Naša oblast popravlja vse krivice, ki so se prej godile in zato smo prepričani, da bo popravila tudi to. Če drugo ne, da vsaj dožene, da je v Pečarovce znatno bliže kot v Puconce, da se bo videlo postopanje prejšnje oblasti. Zdaj se namreč oba lista sklicujeta na uradno merjenje poti iz naše vasi do Sebeščana (Pečarovec) in Puconec. Tu je možno samo troje: ali zlobnost ali nevednost ali omejenost. Pameten človek ne more trditi, da je v Puconce bliže. In če je bilo to uradno dokazano — tem slabše. Naj postavi oblast vse na laž! Radi nas pa pošiljajte otroke magari v Soboto. Šolski okoliš pa bo pač določila oblast. Dokažite, da je v Puconce bliže! Kdor to dokaže, dobi tisoč dinarjev. Meriti se pač mora od matične šole v Puconcih in isto tako v Pečarovcih do srede šalamenc. In dognali boste, da je več kot en kilometer v Pečarovce bliže. Samo omejen človek lahko trdi v »Murski krajini«, da je v Puconce znatno bliže. — »Düševnemu listu« je težko, da hodi sebeščanska luteranska deca v bivšo katoliško versko šolo. Kar vzemite deco v Puconce, saj ste šolski inventar pečarovske občine odpeljali v Puconce, čeprav niste imeli nobene pravice do tega. In tisti naš šolski fond naj že tudi enkrat pride v prave roke. — Nočemo mi nobene verske borbe. Gre nam samo za pravico in vas ne sme boleti, če se bodo stare krivice popravljale. Težko vam je menda, da niste več vsemogoči. Od naše strani je zadeva končana. Da pa v Pečarovcih ni primernih šolskih prostorov, tudi ne držl. Z novim šolskim letom bomo imeli na razpolago tri prostorne učilnice.

Dolnjelendavske gorice. Prejšnjo nedeljo je v Lendavi daroval novo sv. mašo v Čentibi rojeni g. Janez Horvat. Gimnazijske študije je dovršil na Mažarskem, a bogoslovne na Dunaju. Slovenski mu je pridigal turniški dekan g. Jerič, a mažarski g. kaplan Halas. — Pretekli mesec je bila velika nevihta tudi pri nas. Toda ne samo nevihta, temveč mestoma tudi toča, ki je povzročila precej škode. Poti (klanci) so bili po deročih hudournikih tako razdejani, da po njih z vozovi sploh ni bilo mogoče voziti. Deroča voda je v Gornjem »Ujtomažu« napravila jamo, v katero smo navozili 80 kub. metrov zemlje in »rožja«, da smo omogočili dovoz, a vendar še ni vse v najboljšem redu. — Vinogradi kažejo letos še prav lepo. Grozdje je še večinoma zdravo in že precej debelo. Vendar pa nam vinogradnikom

povzroča nekoliko skrbi in bojzani peronospora, ki se je zadnje čase pojavila v nekaterih krajih. Proti njej smo četrtič poškopili, kar bo najbrž razvoj te bolezni omililo. V splošnem pričakujemo, da bo pridelek najmanj 50 odstotkov obilnejši kakor lansko leto — seveda, če ne bo kake druge vremenske nezgode.

Filovci. Majhna je naša vas in širom Slovenije bolj malo znana, vendar pa nas ni tako malo, da ničesar ne bi premgli. Četudi imamo novo župno (farno) cerkev, vendar z lastno vzpodbudo in s svojimi sredstvi zidamo kapelico Marije Pomočnice, ki ne bo v okras samo nam, temveč vsej okolici. Dolga bo 10 m, a široka okrog 6 m. Zidarska dela je prevzel g. Čurič. Gotova bo že bržkone letos, a posvečena bo predvidoma drugo leto na praznik Marije Pomočnice kristjanov, 24. maja. — Letni žitni pridelek ni posebno velik, ker nam je jesenska povodenj in velika vliaga uničila precej setve in zato je bilo žito bolj redko. Kar ga pa je, je dobro. Križ (20 snopov) daje letos pri rži povprečno 30—35 kg, a pšenica celo 35—40 kg. Letina je ponekod za spoznanje slabša.

Filovci. Imen vseh onih, ki so prostovoljno prispevali kar koli za novi božji hram, ne bomo imenoma navajali. Prav iz srca pa se vsem — tudi Amerikancem — zahvaljujemo ter jim naj dobroto Bog stotero povrne!

Turnišče. Že več kot pet mesecev leži v bolnišnici naš bogoslovec g. Štefanec Anton. Od druge polovice meseca junija se nahaja v zdravilišču na Vurbergu, kjer se mu zdravstveno stanje obrača na bolje. Molimo zanj, da bo čimprej popolnoma ozdravel ter tako lahko nadaljeval svoje študije in kmalu prišel v vinograd Gospodov, v katerem je še vedno premalo delavcev. — Pred kratkim smo zvedeli, da je na ljubljanskem vseučilišču diplomiral naš rojak g. Ludovik Terboča. Splošno priljubljenemu domačinu čestitamo ter mu to iz vsega srca privoščimo, ker je študiral v slabih gmočnih razmerah. Že v gimnaziji je bil njegov edini brat smrtno zadet od konjskega kopita in to takrat, ko je svojega brata Ludovika, sedanjega odvetniškega pripravnika, vozil na nabor, a lansko leto (oktobra) mu je na zastrupljenju umrl ljubljani oče, kar je sina tako potrla, da je zbolel. Gotovo bi se sinovega uspeha najbolj veselil njegov prezgodaj umrl oče, a tega veselja ni dočakal. Ko pa je mati zvedela za lepo novico, se je od veselja zjokala. — Nesreča nikoli ne počiva, zato moramo biti vedno pripravljene na smrt, ker ne vemo ne ure ne dneva. Taka kruta usoda je nedavno zadela v Ameriki v mestu Bridgeportu v Turnišču rojenega in že dalj časa v Ameriki živečega Ključko Jožefa, starega komaj 29 let. Ko je izvrševal svoje dnevno delo, brisal v tretjem nadstropju šipe (bil je zaposlen pri neki družbi, ki ima prevzet ta posel), se mu je v glavi vrtelo ter je z vso silo padel na tla. Nesreča se je zgodila ob desetih dopoldne, a ob dveh popoldne je že podlegel poškodbam. Zapušča ženo in dva nedoletna otročiča, katerim bo olajšala življenje precej visoka zavarovalnina. Pretresljiv je bil prizor, ko je njegov otrok, ki komaj začel govoriti, stopil k umrlemu, med cvetjem na parah ležečemu očetu, ter ga začel klicati: »Ata, vstani, zakaj vendar tako dolgo spiš?« Ko pa na svoje klicanje ni dobil odgovora, se je otročiček razjokal, čeprav se najbrž še ni zavedal očetove smrti. Pokojnikovi materi, ki živi že par let pri nas, izrekamo iskreno sožalje!

Radmožanci. Pri nas kakor tudi v nekaterih sosednjih občinah še vedno ravsaja slinavka in parkljevka, kar nam zelo otežkoča redno opravljanje poslov. Z govejo živino namreč nikamor ne smemo iz občine.

Ravnotežje v prirodi

V Ameriki je pred kratkim umrl nek krotitelj levov zaradi posledic pika mušice. Človek, ki je bil vsak dan v nevarnosti, da bo našel smrt pod udarci kralja puščave, je nazadnje umrl na posledicah pika mušice! Ob tej smrti krotilca levov se je časopisje spomnilo, da ljudje na posledicah pika mušic in komarjev umirajo na veliko. V Angleški Indiji umre zaradi posledic pika komarja »anofelesa« (malaričnega komarja) letno približno en milijon ljudi. Ta komar vbrizga v kri svoje žrtve pri piku mikroskopsko majhne parazite, ki povzročijo vročino. K sreči imamo kinin, ki se dobavlja iz skorje kininovega drevesa. Kinin parazite, ki povzročajo malarično vročino, uničuje. In ravno tu se prikazuje ravnotežje v naravi, ki nam na eni strani daje komarje in z njimi združeno obolenje po malariji, na drugi strani nam pa po skorji drevesa kinina nudi zdravilo proti tej bolezni. Kininu so danes lahko hvaležni milijoni ljudi za svoje življenje. Komisija za zdravljenje in preprečevanje malarije priporoča kot zaščito proti malariji dnevno dozo 0,4 grama kinina. Že oboleli se pa zdravi tako, da 5—7 dni jemlje dnevno 1—1,2 grama kinina. Kdor v tem času ne ozdravi, se pri njem omenjeno 5—7 dnevno zdravljenje ponovi.

Tombolske karte so izdale vlomilce

Vlom v Ormožu

Med Ormožem in Središčem je bila v zadnjem času na delu tolovaška banda, ki je vzela na muho trgovine, gostilne in vinogradne hiše. S kako drznostjo so bili dolgoprstneži na delu, nam dokazuje nočni vlom v skladišče trgovine Kuharič v Ormožu. Proti polnoči so se priklatiili v Ormož neznanzi, kateri so obkolili imenovano trgovino. S ponarejenimi ključmi so odprli skladišče za obleke in so ga že bili izpraznili. K sreči jih je presenetil v odločilnem trenutku nočni čuvaj Filip Izlakar. Zbudil je sosede in orožnike. Štirje roparji z maskiranimi obrazi so v vsej naglici pobasali v bisage, kar so mogli, ter zbežali. Tatovi so tudi na pobegu pometali od sebe razne odeje ter dvokolesa. Kuhariču povzročena škoda znaša 18.568 din.

Smola tatov v Središču

Orožniki so se podali takoj na pogon za tatovi, ki so se pritepli iz Hrvaške. V Ormožu so bili na delu isti storilci, kateri so se lotili v minulem tednu v Središču gostilne Kosi. Pokradli so poleg jestvin in pijače dve kolesi, večje število cigaret in blok tombolskih kart za nedeljsko gasilsko tombolo v Obrežu pri Središču. Ravno te tombolske karte so razkrinkale lopove. Središki orožniki so bili prepričani, da se bodo skušali tatovi okoristiti s tombolskimi kartami in so organizirali nadzorovalno službo.

Domneva je bila pravilna. Koj ob pričetku so imeli moškega, ki je igral z ukradeno karto ter so ga prijeli. Kakor hitro pa so njegovi tovariši videli, da je eden že v pasti, je zbežalo s tombole kakih 30 ljudi, od katerih so polovili še štiri. Zaslisevanje je odkrilo, da imajo v rokah dolgo iskane člane tolovajske bande iz Hrvaške, ki je vlamljala ter kradla vse, kar ji je padlo v roke, in predvsem tudi dvokolesa. Ukradeno so prodajali po hrvaškem Zagorju.

Pri preiskavi na domu prijetih so izsledili orožniki vse pri Kuhariču ukradeno blago in 15 koles.

Z aretacijo te družbe je pojasnjen vlom pri Sv. Bolfenku na Kogu. Tamkaj so vdrli v vinogradno hišo središkega g. ravnarja

telja Kosija in so mu sunili vso posteljino, perilo in posodo.

Lovrenčiču v Središču so isti uzmoviči povzročili 3000 din škode. Okradli so še ključavničarskega mojstra Marčeca in še več drugih po Ptujskem polju in Slovenskih goricah.

Naši rajni

Sv. Jurij v Slov. goricah. Spremili smo k zadnjemu počitku Josipa Bauman, trgovca in posestnika pri Sv. Juriju v Slov. goricah. Pokojnik je bil dobro znan po svoji radodarnosti in poštenosti. Da je bil priljubljen, je pričal njegov pogreb in številni venci. Ne samo domači, tudi iz sosednih župnij so prišli, da so ga spremljali na njegovi zadnji poti. Z ganljivimi in v srce segajočimi besedami se je od njega poslovil g. župnik Srečko Vršič od Marije Snežne. Domači pevci so mu zapeli v slovo. Za njim žalujejo poleg žene, otrok in sorodnikov vsi njegovi številni sosede in znanci, ki mu kličejo v slovo: Počivaj v miru!

Apače. Po kratki bolezni je v župniji Lang v bližini Lipnice umrl tukajšnji rojak g. župnik Franc Mandl. Bil je brat g. Mandla, kovača v Apačah. Dosegel je starost 47 let. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi iz bližnje in daljne okolice Langa. Naj počiva v miru!

Polensak pri Ptuj. Letos pri nas gospodari smrt med ženskim spolom. V kratkih presledkih je pobrala kar tri žene-gospodarice, ki so si bile

Ameriški letalec H. Hughes je dosegel svetovni rekord, ker je srečno končal v 91 urah polet okrog sveta.

Romuška kraljica-mati Marija je umrla 18. julija v gradu Peleš pri Bukarešti v starosti 63 let.

skoraj enake po letih in po značaju. Prvo smo spremili na kraj smrtne počitke Marijo Šumenjak iz Preroda. Podlegla je oslabljenju srca v 64. letu starosti. Dva meseca je bila na bolniški postelji in voljno prenašala trpljenje. Bila je pridna in radodarna žena. Rada je hodila k sv. maši in prejemale sv. zakramente. V nje-

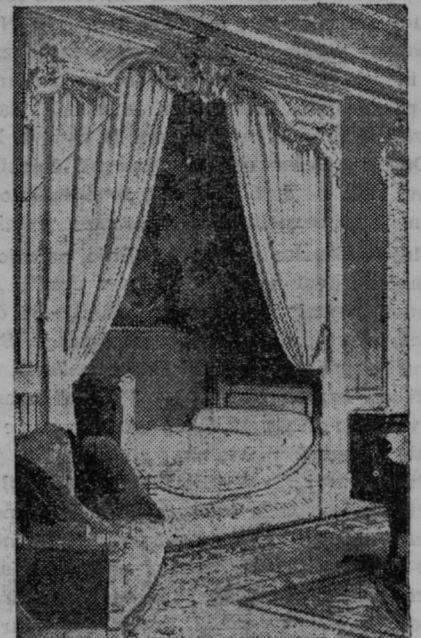

Kapitan Burzynski, poljski letalec, se hoče povzpeti v izredne zračne višine z največjim balonom na svetu, da bi pobil svetovni rekord Amerikanca Stevensa, kateri znaša 22.000 metrov.

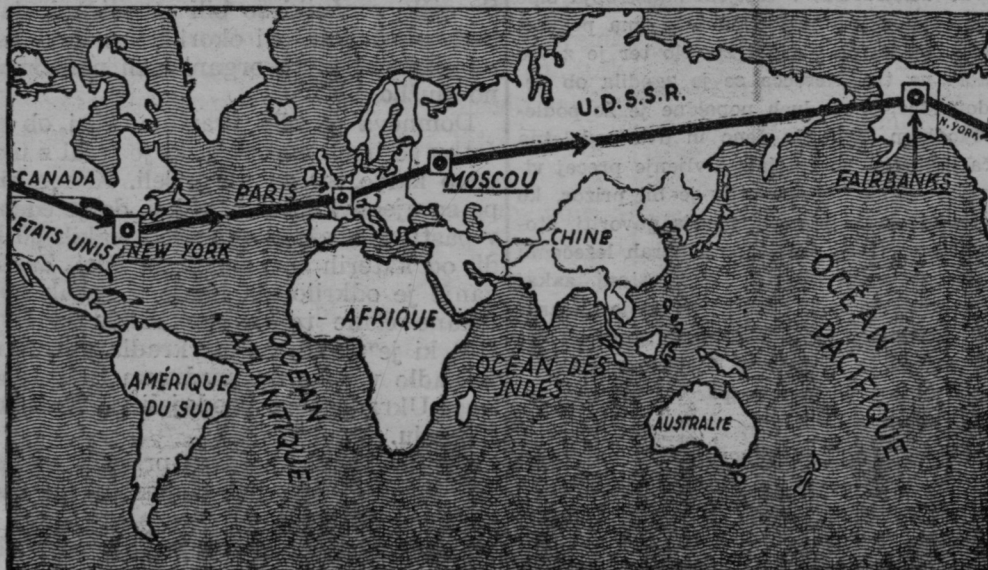
ni hiši ni smelo biti slabega časopisa. Zapušča moža in tri preskrbljene otroke. — Predpoldan zdrava, popoldan že mrlič, tako naglo je premrla 73 letna Janžekovič Marija iz Braclavec. Na nogi ji je počila žila in ker ni bilo takojšnje pomoči, je izkrevavela. Le par ur je še živela in prišla k zavesti, da je lahko prejela zadnja sv. zakramenta umirajočih. Bila je milosrdna žena in vdova ter gotovo noben siromak-prosilec ni od nje šel praznih rok. Kako je bila priljubljena, je pokazal njen pogreb, ki se ga je vkljub obilnemu delu v delavnik udeležilo veliko ljudi. — Komaj se je grob zaprl nad to krsto, že je mrtvaški zvon oznanil, da ji je sledila druga žena, in to Vrbnjak Ana iz Braclavec. Srčna vodenika ji je v 78. letu pretrgala nit življenja. To žensko pa je dičila posebna milosrčnost. Vneta za vse dobro, je rada hodila k sv. maši in sv. zakramentom. V hiši je bila prvo — molitev. Sostanovalci so bili sami dobri časopisi in knjige. Po dolgotrajni, potrpežljivo prenašani bolezni je mirno izdihnila svojo blago dušo. Njene telesne ostanke smo zadnje nedelje v obilnem številu spremili na naš mirodvor. — Blage žene-matere! Počivajte v miru in Bog naj vam bo obilen plačnik za vse dobro. — Žalujočim svojcem vseh treh družin pa naše iskreno sožalje!

Kraljica Marija Luiza, petletna hčerka bolgarskega kraljevskega para, na konju pod gradom v Sofiji.

V postelji francoskega cesarja Napoleona je spal angleški kralj Jurij VI., ko se je mudil v prvi polovici minulega tedna v Parizu.

Pot, katero je preletel ameriški milijonar Hughes okrog sveta v 91 urah.

7. avgusta: Tabor KZ na Brezjah

Spored:

Ob 10.45 se bo pričelo sv. opravilo, in sicer v primeru lepega vremena na prostem pred cerkvijo. Za pridigo in sv. mašo sta naprošena oba slovenska prevzv. gg. škofa. Ob tej priliki bo tudi blagoslovitev prekrasne zastave Kmečke zveze. Takoj zatem se bo pričelo kmečko zborovanje na trgu pred cerkvijo, na katerem bodo go-

vorili štirje kmečki govorniki iz vseh pokrajin Slovenije. Na tabor pridejo, če ne bo izrednih zadržkov, tudi naši narodni voditelji. Po taboru boste imeli priliko, ogledati si tudi Bled, kamor bodo udeležence tabora vozili avtobusi po znižani ceni. Nekateri, ki se bodo pripeljali z vlaki že zgodaj zjutraj ali celo prejšnji večer, pa si bodo Bled ogledali lahko že pred taborom.

Društvene vesti

15. avgust — Dekliški dan na Betnavi

V dneih, ko slovenska mladina prisega zvestobo Kristusu-Kralju in poklanja svojo ljubezen Mariji-Kraljici, naj spregovori tudi Betnava tvojemu srcu, dekle, svojo prirsčno besedo tebi in vsem lavantinskim dekletom! O, dobro te pozna, že lani te je sprejela v svoje okrilje, morda tudi že letos! Tebe pa, ki te pozna samo po imenu, a te ni še videla, prav prirsčno pozdravlja. Da, lani je bil Dekliški dan, zato je razumljivo, da niste mogle priti vse. Letos pa se obojestransko veselimo svidenja! Da, 15. avgusta je in ostane naš praznik!

Pridi, dobro lavantinsko dekle! Skupno praznujmo, skupno povzdignimo svojega duha k Materi Mariji Vnebovzeti, skupno pomolimo pri sv. maši, ki jo bo daroval naš vladika, in skupno s petjem slavimo Boga!

Skupno uživajmo ob gledanju prizorov, ki jih domo videle prvič v življenju, a so tako globoki tako lepi, tako življenjsko resnični, kakor jih še ni predstavljalo slovensko dekle.

Ti sama boš spregovorila svojo plemenito besedo, ko boš na zborovanju s sestrami svojega stanu postavila smernice svojemu lepemu dekliškemu življenju!

Pridi in poglej, kako velika je moč deklištva, kako je sveta in kako delavna! Opazila boš velik napredek od lani in spoznala, da je zrasel na žrtvah — tvojih in tvojih požrtvovalnih sestra! Ponosna boš, ker je delo lepo in plemenito!

Mogoče vam že lahko povemo nekaj programa. Prične se naš praznik že 14. avgusta ob pol osmih zvečer s slavnostno akademijo. Prenočite na Betnavi. Drugo jutro je skupna zborna sveta maša s skupnim sv. obhajilom in nagovorom pre-

zvzvišenega g. škofa. Nato bo slavnostno skupno in ločena stanovska zborovanja. Tudi za razvedrilo bo poskrbljeno, popoldne pa bo razhod.

Vožnja pa je v zvezi z narodnim taborom četrtinska. Preskrbite si poleg naših še taborske knjižice, ki vam pomagajo do tako znižane vožnje. Biti pa morate res že 14. avgusta v Mariboru.

Betnava se pripravlja na vaš prihod. Dekleta, pridite vse!

Za izsleditev tolovaja svezra Kocma je razpisala banovina nagrado 3000 din.

Princezinja Favzta, 16 letna sestra egiptovskega kralja, se bo poročila drugo leto s prestolonaslednikom kraljevine Iran v osrednji Aziji.

Pri gotovih boleznih žolča in jeter, žolčnega kamna in zlatence urejuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda prebavo in pospešuje izpraznjenje črev. Kliničke izkušnje potrjujejo, da domače zdravljenje dobro učinkuje, ako se jemlje zjutraj na tešče »Franz-Josefova« voda pomešana z nekoliko vroče vode. (Ogl. reg. S. br. 15.485/35.)

1138

Mažarski ministrski predsednik Imre v Mušsolinijevem spremstvu v Rimu.

Z radio oddajno in sprejemno postajo opremljeni časnikarski poročevalci.

Bivši abscinski cesar Haile Sellasse čita v angleškem kopališču časopis.

Kingsley Wood, angleški minister za letalstvo, zasaja lopato v zemljo na prostoru, na katerem bo pozidana ogromna avtomobilska tvornica lorda Nuffielda v Birminghamu.

Hoče pri Mariboru. Prosvetno društvo vprizori v nedeljo, 31. julija, krasno spevoigro »Čevljar in vrag«, ki jo izvajajo najboljši igralci-pevci z močnim mešanim zborn. Opozarjamo na posebnost, da se vrši ena sama predstava, in sicer ob osmih zvečer. Prijatelji igre in lepe glasbe — pridite!

Sv. Miklavž na Dravskem polju. V nedeljo, dne 17. julija, smo imeli pri naši podružnici Telovo procesijo. Sodelovali so z malo izjemo vsi vaščani, predvsem pa Prosvetno društvo, katero si je naredilo nalogo, da je ta lepa cerkvena prireditve uspela čim veličastneje. Peli so naša domača dekleta in fantje ob spremljanju godbe Prosvetnega društva iz Hoč, častno stražo so tvorili naši fantje in oddelek FO iz Hoč v kroju. V istem pravcu se je nadaljevala svečanost tudi popoldne. Ob pol dveh so bile slovesne večernice. Ob pol osmih je pa priredilo Prosvetno društvo v šolskih prostorih pomembno prireditve. Gospa Majheničeva, podpredsednica društva, je v svojem krasnem govoru orisala pomen današnje cerkvene in izvencerkvene prireditve z ozirom na katoliško prosveto. Florjančič Lizika je pa navduševalno deklamirala p. Krizostomovo »Za meno«, nakar so dekleta uprizorile krasno in dobro uspelo duhovno igrice »Goreča sveča«, iz katere so se lahko mnogo naučili tudi tisti maloštevilni mlčanži, ki stoje ob strani in delajo mogoče nevede proti katoliški prosveti.

Dramlje. Blagoslovitev Slomškovega župnijskega doma. Nedelja, 17. julija, je bila za drameljsko mladino in vso faro velik dan. Izvršila se je slovesna blagoslovitev in otvoritev novega prosvetnega doma. Ob desetih je imel mariborski g. stolni kanonik dr. Ivan Žagar pridigo in slovesno sv. mašo. Nato se je razvil med zvoki godbe spreved v dom, kjer je g. kanonik opravil obred blagoslovitve. V živih besedah je opisal pomen in namen novega doma, ki naj služi Bogu in narodu, mislimo, ki sta vodili že največjega Slovenca škofa A. M. Slomška, po katerem se dom imenuje. Zastopnika celjskega glavarstva, prosvetni referent g. Reja in šolski nadzornik g. Rusjan, sta vzpodbujala v svojih govorih mladino, naj ji bo dom ognjišče prave narodne prosvete in ljubezni do domovine. Na koncu je še zastopnik celjske prosvete, g. Vrabl Vanči, s svojjo fantovsko besedo navduševal mladino za krščanske slovenske ideale. Popoldne se je vršila lepa akademija s pevskimi, telovadnimi točkami in spevoigro »Povodni mož«. Drameljska mladina je pokazala, da zmore lepe reči. — Novi dom ima krasno lego pri cerkvi. Okusna je njegova zunanost in notranost. Slikarija in oder je delo slikarja Vipotnika iz Žalca. Največje zasluge za lepi novi dom ima g. župnik Alojzij Pirš. On ni samo duhovni vodja drameljske mladine, ampak je tudi dom večinoma njegovo delo, saj je vtaknil vanj svoj prihranjeni denar. Za njim gre zahvala trgovcu g. Čatru, ki je g. župniku veliko-dušno stal ob strani z materialno podporo. Resno delo in napredek mladine, ki se bo zbirala v tem domu, bo plačilo za velike žrtve, ki jih je isti zahteval.

Laško. Že danes opozarjamo na katoliški prosvetni tabor, ki ga priredi okrožje FO v Laškem dne 21. avgusta. Po videzu priprav in navdušenju ta tabor ne bo prav nič zaostajal za tabori, ki se letos vršijo po širni slovenski domovini. Natančen spored še objavimo. Bog živi!

GOSPODINJE!

Navodila za vkuhanje dobite v raznih strokovnih knjigah. Pišite po ponudbo. — Papir in vse druge potrebščine dobite po ugodni ceni pri nas. Radi bi vam postregli. Oglasite se pisмено ali osebno v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru ali Ptuj.

Kmečki tabor v Slovenjgradcu

Da ste nas, skromne kmečke ljudi videli v nedeljo, 17. julija, v Slovenjgradcu vi, ki še vedno s prezirom in omalovaževanjem gledate z viška dol na nas! Pokazali smo, da še v kljub tolikemu ponižanju vendarle ni zamrla v nas kmečka stanovska zavest.

Spored tabora je bil kaj pester, posebno še, ker so ga povzdignili s svojimi govori vsi glavni prvoboritelji naših kmečkih vrst.

Ob devetih se je razvil spreved, ki je tako živo prikazoval naše kmečko življenje. Na čelu naši zagoreli in strumni kmečki fantje v lepih narodnih nošah na iskrih konjih; na prav tistih konjih, s katerimi so dan poprej še vsi znojni orali in trdo delali, a ki danes tako ponosno stopajo s svojimi dragocenimi tovari, mladimi fanti — bodočimi gospodarji. V soju sonca so se kopali zlati klasi vrh naših dveh praporov MKZ (iz Šmartna pri Slovenjgradcu in iz št. Janža pri Velenju). Blestele so črke na njih in se nepozabno vklesale v naše preproste kmečke grudi. In za prapori vozovi, tako skrbno okrašeni in polni veselih in zdravja žarečih deklet v narodnih nošah in pisanih rutah, godba, in zopet voz s »predicami«, veselo pojočih ono »Le predi, dekle, predi...« Za temi smo lahko videli na vozovih pridne tesarje, fanta pri rezanju krme, oziroma stelje, posebno voz z mlatiči je izvalil s svojim pika-poka po mestu veselo razpoloženje. Vsi pa smo peli ono našo himno, v kateri je povedano vse: »Mi smo slovenske zemlje orači.« Nato kolesarji, polni cvetja in življenja. Spreved je zaključila množica ljudi, ki so zavili za sprevedom v župno cerkev, kjer je bila sv. maša. Srčno smo prosili nebeškega Očeta blagoslova za naša žitna polja in za naše nasade.

Nato se je vršilo na Glavnem trgu veliko zborovanje pod predsedstvom našega vrlega in neustrašenega borca Kmečke zveze, domačina Ivana Vrhnjaka, župana občine Pameče. Udeležba je bila sicer velika, a želiti bi jih bilo še več. Upamo, da bodo ti, ki so bili na zborovanju, ponesli in razširili smisel za našo kmečko zvezo tudi med svoje odsotne sosede in stanovske tovariše. V vznesenih besedah je očrtal g. Vrhnjak — po topliem pozdravu gostov in vseh udeležencev — položaj današnjega kmeta.

Dopisi

Sv. Križ pri Dravogradu. Kakor vsako leto, proslavimo tudi letos praznik porcijunkule, dne 2. avgusta, s 24 urnimi porcijunkulskimi odpustki in romarskim shodom. Red bo sledeč: Na predvečer slovesne večernice, zjutraj sv. maše ob 6, ob 8, slovesna ob 10. Med prvo in zadnjo sv. mašo bo več tihih sv. maš in pridig. Tudi spovedniki bodo na razpolago. Romarji in častilci sv. Križa, iskreno vabljeni!

Sv. Križ nad Dravogradom. Spored porcijunkulske pobožnosti: v ponedeljek, 1. avgusta, ob petih popoldne začetek spovedovanja; ob pol osmih pridiga in slovesne večernice. V torek od petih naprej spovedovanje; ob šestih prva sveta maša, ob osmih in desetih s pridigo. Vmes bo še več tihih sv. maš.

Apae. V začetku letošnjih počitnic je kazalo, da letos ne bo nobenih letoviščarjev iz Ostmarke. V teku zadnjih dni jih je vendar nekaj dospelo. Njih število pa doseže doslej samo dobro desetino lanskega obiska. — Pretekli četrtek je udarila strela v tukajšnji zvonik. Bila je zelo silna. Na pošti je bila uradnica ravno pri telefonu. Strela jo je omamila in dobila je močan pretres živcev. Obenem je strela pokvarila tudi eno izmed treh krožnih žic tukajšnje elektrike,

Nato je povzel med burnimi pozdravnimi vzkliki besedo g. Brodar, predsednik KZ. Kakor krik utopljenca so šle v mozeg njegove resnične besede: Naši kmečki domovi gorijo! Požira jih plamen, ki ne koristi nikomur. Zberimo se torej vsi kmetje od Save do Mure, od Pece do Triglava, in rešujmo, kar se še rešiti da!

Sledil je govor g. Puša, predsednika MKZ. Z mladostnim navdušenjem je polagal posebno nje-mu poverjeni kmečki mladini v duše kapital, ki ji ga nihče ne bo mogel več vzeti: ljubezen do drage domače zemlje.

Besedo je povzel nato banski svetnik g. Janžekovič iz Slovenskih goric. V preprosti domači besedi je najprej navedel veliko razliko, ki se dela med gospodo in kmeti povsod (po uradih, na železnici, v gostilni in kjer se le da). Nato je obravnaval velevažno vprašanje glede stališča industrije in kmeta.

Na našem taboru je govorila tudi urednica »Kmečke žene« gospa Kristina Prijatelj, naša domačinka. Do solz nas je ganil njen govor globoke življenjske vsebine. »Ti zemlja zlata, zlata prst« je bil začetek njenega govora. »Naša kmečka zavest nikakor ne sme usahnuti, zato ste v veliki meri odgovorne tudi ve, kmečke žene!« Dekletom je polagala na srce, naj ne silijo v mesta ali v tovarne, slikala je lepoto kmečkega življenja in mestno puhlost; materam pa je polagala na srce, naj svoje otroke vzgajajo le v okviru krščanske vzgoje, da bo naša kmečka mladina zmožna biti čuvarica verskih svetinj kot so bili njih nositelji njeni očetje, dedi in pradedi.

Zopet se je oglasila domačinka, topot mlada in navdušena voditeljica MKZ iz Golavabuke, gđna Lenčka Mrzel. Pogumno je govorila v imenu mladine, da se ista pač zaveda velike naloge, ki jo še čaka in ki jo mora izpolniti. V imenu MKZ se je zahvalila tudi voditelju g. Pušu za njegove bodrilne besede.

Slednjič je govoril tudi banski svetnik g. Tovšak, kmet in predsednik občine Mislinje. V svojih jedrnatih besedah je bodril vse navzoče za Kmečko zvezo in povedal dosti pomembnih stvari.

Ob pol eni je zaključil g. Vrhnjak zborovanje z resolucijo, ki je bila poslana kr. vladi.

da so vse žarnice ob tej žici imele kratek stik, približno tretjina luči.

Sv. Marjeta nize Ptuja. Po daljši občutni suši smo dobili nekaj dežja, da bo vsaj ajda mogla vzklti. Pa kuruza, krompir in zelje dalje rasti. Za otavo je pa tako zamujeno. Posebno na pšenjskih travnikih in pa v Halozah po bregih. Žito in pšenico so ljudje po Ptujskem polju večinoma že omlatili in je pridelek prilično dober. Že več let se to delo vrši z motornimi in celo parnimi mlatilnicami. Poslednje je posebno hitro in prilično ceno. Toliko objubljena elektrifikacija je sedaj ob pasjih dneh menda ne sicer zamrznila, pač pa zaspala. Zasebna gradbena podjetnost v naši župniji počiva, ker ni denarja. To leto se je prenovilo župnišče, Slomškov dom in pa Miklova hiša. Sedaj se pa temeljito popravljata in prenavljata obe šolski poslopji in pa zraven stoječe gospodarsko poslopje. Nato pa pride baje na vrsto še župna cerkev, da bo prebeljena. Tako bi potem bila vsa »šmarješka pürga« lepo prenovljena. Lepo in prav! Le ko bi še hoteli gradnjo ceste proti dravskemu brodu enkrat skončati, da bi nove ceste ne preraslo grmovje zaradi neporabnosti. — Naši ljudje se v zadnjem času veliko pritožujejo nad natančnostjo cestne

Pomagajmo po toči oškodovanim!

Stvarno cenjena škoda po toči na Bizeljškem znaša 15 milijonov dinarjev. Da je tukaj pomoč nujno potrebna, ni treba poudarjati! Kr. banska uprava je sicer pokazala dobro voljo in takoj nakazala občini 33.000 din ter razen tega dobavila semensko ajdo in proste vozovnice za koruzo, kar pa je le kaplja v morje bede, ki se je nasehila nad cvetočo pokrajino.

Da bi pomagal v največji bedi, se je ustanovil v občini odbor z gg. župnikom, županom in šolskim upraviteljem na čelu, ki naj zbira prispevke in organizira pomoč za zimo. Za obdelovanje zemlje v prihodnjem letu pa je neobhodno potrebno, da priskoči na pomoč država z brezobrestnim ali vsaj nizko obrestovanim dolgoročno posojilom, katero edino bi rešilo popolne gospodarske propasti bednega vinogradnika, ki ne bo imel za obdelovanje ne denarja ne kredita.

V svrhu najnujnejše pomoči se pa obrača omenjeni odbor tem potom na javnost s prošnjo, da vsak pomaga po svoji možnosti in ne zavrne položnice, ki jo bo v ta namen prejel.

I. Brvar, župnik. — J. Škof, župan. — G. Pečnik, šolski upravitelj.

policije. Posebno kolesarji so uboge pare. Voziti vedno po desni, četudi so ob robu kupi gramoza, in od divje avtomobilske vožnje ceste vse razdejane in polne kotanj. Takoj je 70 din kazni. Moče bo pa sedaj manj cestnih nesreč?

Gajovci pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Gasilska četa priredi na vrtu zraven gasilnega doma v nedeljo, 31. julija, ob treh popoldne veliko tombolo. Lepi dobitki! Po tomboli vrtna veselica. Ker je čisti dobiček namenjen za izpopolnitev gasilnega orodja, so vsi prijatelji gasilstva vljudno vabljeni!

Cvetkovi. V nedeljo, 7. avgusta, bomo slovesno obhajali 15 letni jubilej obstoja gasilske čete z blagoslovitvijo nove motorne brizgalne, z veselico in tombolo. Predvečer bo bakljada in podoknica botrom, v nedeljo budnica, ob 9.30 sv. maša v farni cerkvi za vse rajne redne in podporne člane, po sv. maši položitev venca na grob rajnih tovarišev; popoldne sprejem gostov in botrov, blagoslovitev brizgalne in nato tombola na vrtu g. Dionizija Hanželič. Pridite vsi znanci in prijatelji gasilstva!

Cvetkovi. Naša Gasilska četa si je nabavila novo motorno brizgalno. Ker nismo imeli dovolj denarnih sredstev, smo bili primorani prositi za prispevke. Na našo prošnjo se je odzvalo precejšnje število dobrotnikov in nekateri so toliko prispevali, da se tega nismo nadejali. Od nekaterih pa že obljubljenih zneskov še ni, zato jih prosimo, da obljubo izpolnijo. Zahvaljujemo se vsem za njihovo naklonjenost.

Velika Nedelja. V torek, 19. julija, se je po tukajšnji okolici z bliskovito naglico razširila vest, da se našemu kraju bliža ekspedicija, katera se vrača s severnega tečaja. In res, točno ob 13 se je na trgu pred cerkvijo pojavil vse pozornosti vreden prizor. Na močni, svetli verigi so prignali dva velika in enega manjšega, pa ne da bi mislili severne medvede, ampak tiste, ki so na račun tujega vina obhajali veseli letošnji pust. Na samo pustno noč je bilo namreč vlomljeno v farovško klet, kjer je imel shranjeno vino Meško Joško iz Sosedske, kateremu je bil izpraznjen en polovnjak. Po prizadevanju ormoških oro-

nikov se je po dolgem času vendar posrečilo razkrinkati tatinsko družbo, katere glavna kolo-vodja sta bila N. F. iz Mihovec in L. I. iz Hajndina. Ostali so pa najbrž zapeljane žrtve slabe tovarišije. Poizvedbe so v polnem teku in hišne preiskave so rodile nepričakovan uspeh.

Št. Andraž pri Velenju. Vsem posetnikom prijazne Gore Oljke se naznanja, da bo običajna šentandraška lepa nedelja na Gori Oljki 31. julija. Ob 10 procesija s sv. opravilom. Vabljeni ob blizu in daleč!

Dramlje. V nedeljo, 31. julija, ob 9 zjutraj se bo vršila pri drameljski podružnici v št. Ilju redka slovesnost blagoslovitve novih bronastih zvonov, katere smo že ves povojni čas tako zelo pogrešali. Vsem darovalcem za nove zvonove izrekamo na tem mestu iskreni: Bog plačaj! Obenem se vrši tudi letna procesija, ki je odpadla na praznik sv. Petra in Pavla. Vabimo sosedne župnije, da se našega slavlja polnoštevilno udeležijo.

Sv. Jernej pri Ložah. Dne 17. julija je tukaj daroval svojo prvo sv. mašo domačin č. g. Vrhovšek Simon iz Zg. Laž. Že 48 let ni bilo v župniji primicije, zato smo se je vsi veselili in se temu primerno nanjo pripravili. Cerkev je bila za to priliko na zunaj od križa pa do zemlje prenovljena in preslikana, na znotraj pa vsa očeta v cvetje in vence, da je res izgledala kakor nevesta, ki sprejema svojega ženina.

Sv. Pavel pri Preboldu. Naša župnija je še vsa v zelenju in cvetju. Slavoloki in visoki mlaji oznanjajo slovesne dni, ki smo jih preživljali. Dve novi maši smo imeli. Z njima je bil združen tudi jubilej 40 letnice, kar je bil blagoslovljen temeljni kamen župnijske cerkve sv. Pavla, ki je bila zgrajena v naslednjih treh letih pod vodstvom takratnega župnika M. Plešnika. Novomašnikoma smo 3. julija pripravili lep sprejem. Tudi je ob tej priliki blagoslovil novomašnik g. Martin Jelen spominsko kapelo v čast presv. Srcu Jezusovemu, katero so postavili požrtvovalni vaščani v Laskovi vasi. Novi maši pa sta darovala: 12. julija č. g. Jože Škorjanc iz ugledne hiše v Dolenji vasi, katera je dala Cerkvi že tretjega duhovnika. Pridigoval je novomašnikov stric č. g. Matija Škorjanc, župnik v Topolšiči. Drugi dan je poročal novomašnik svojega brata g. Franceta Škorjanc z gđno Pavlo Završnik. Maši so prisostvovali fantje v krojih in dekleta v savinjskih narodnih nošah. Prepeval je med svatovsko mašo fantovski zbor pod vodstvom g. Jožeta Luskarja. — 17. julija pa je pel novo mašo č. g. Martin Jelen, pridigoval pa je stolni kanonik č. g. dr. Cukala, savinjski rojak. Ob obeh nedeljah se je zbralo veliko število ljudi, ki so v prijetnem razpoloženju slavili pomemben dan. Naj spremlja nova delavca v vinogradu Gospodovem božji blagoslov!

Bočna pri Gornjem gradu. Dne 21. avgusta bo odkritje spomenika in svetovni vojni padlim vojakom in proslava 20 letnice obstoja Jugoslavije. Prosimo vsa društva v okraju, da ta dan prepuste nam in ne prireajo svojih prireditev.

*

„Buržuazni predsodki“ obnovljeni

Protopresviter G. Šaveljskij je napisal v listu »Golos Rossii« članek »Upor proti Bogu«. Naj navedem iz imenovanega članka nekaj njegovih misli.

Prva in glavna napaka boljševikov je v tem, da imajo le sebe za umne in visoko zmogljive, vse druge ljudi pa, ne samo zdaj živeče, a živeče od stvarjenja sveta, za nespametne in nazadnjaške. Vsi so imeli svoje »buržuazne predsodke«. K številu takih predsodkov so boljševiki prišli za-

sebnost lastnino, družinsko življenje, krščansko vzgojo mladine in vero.

Boljševiki so odpravili zasebno lastnino in svobodno delo. Bogatinom in podjetnim ljudem so vzeli vse, a s tem niso pomagali siromakom, marveč vse so napravili za siromake in so jim vzeli veselje do dela. Človek namreč le tisto zemljo z veseljem in skrbno obdeluje, ki je njegova lastnina. Boljševiki so mislili, da bo gospodarsko blagostanje zelo napredovalo, a so se silno ukanihi. Bivši kmetje niso hoteli delati in prišla je strašna lakota. Umni boljševiki so bili prisiljeni, vrniti se zopet k starim »buržuaznim predsodkom«. Kmetom so morali dati vsaj nekaj lastnine, da je šlo delo v kolhozih naprej.

Enako je bilo z družinskim življenjem. Boljševiki so proglasili krščanski zakon za »buržuazni predsodek« in so vpeljali svobodno ljubezen. Toda posledice tega so bile za narod strahovite. Boljševiki so bili prisiljeni, vrniti se k »buržuaznim predsodkom«. Prepovedali so ločitev zakona in ker »brezdomnih otrok« niso več mogli krotiti, so uvedli zanje smrtno kazen. Boljševiki so namreč povsod, kjer niso na vladi, proti smrtni kazni. V Rusiji so pa na vladi in koljejo kar naprej; vpeljali so smrtno kazen celo za otroke nad 12 let stare.

Tudi šola in šolski red so boljševiki več let uničevali. V šoli ni bilo nobene discipline in nobenih uspehov. Zato so se morali boljševiki zopet približati starim »buržuaznim predsodkom« in so vpeljali znova šolski red, kot je bil v carski šoli. Sploh pa je sovjetska šola še vedno na zelo nizki stopnji. Tudi srednja šola ni nič boljša, ker pri učnih močeh niso merodajne zmoglosti in vzgojna sposobnost, marveč je glavna stvar vdanost komunizmu in priljubljenost pri vodstvu komunistične stranke.

V trojnem oziru so se torej boljševiki vsaj deloma zopet vrnili k starim »buržuaznim predsodkom«. Dosledni so ostali le v preganjanju vere in cerkve. Tu boljševiki ne bodo popustili in ne morejo popustiti, ker med krščanstvom in komunizmom — materializmom ni nobene vezi. Kjer vlada pravo krščanstvo, tam ne more uspevati komunizem, in kjer vlada komunizem, tam se povsod krvavo preganja.

DOSEDAJ SO IZŠLE SLEDEČE KNJIŽICE »SLOV. GOSPODARJA«:

1. Zemljiška knjiga 5 din
2. Kako si sam izračunam davek 4 din
3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji (Razprodano)
4. Predpisi o cestah in prometu na njih 14 din
5. Zakon o volitvah narodnih poslancev 8 din
6. O bolnišnicah in bolniških pristojbinah 5 din
7. Koliko sme odvetnik računati 5 din
8. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov 5 din
9. Uredba o kmetijskih zbornicah 5 din
10. Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah notarjev 5 din
11. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov z vsemi spremembami, dopolnitvami in a-tentičnimi tolmačenji do 1. febr. 1938 12 din

Naročniki »Slovenskega gospodarja« dobijo knjižice za polovično ceno.

krščanstvo. To dokazujeta sovjetska Rusija in rdeča Španija. G. Šaveljskij piše, da boljševizem ne more biti miren, dokler biva cerkev, kakor Herodijada ni mirova-

la, dokler je bil živ Janez Krstnik. Zato med krščanstvom in komunizmom ni mogoča sprava, marveč le boj, boj do skrajnosti!
A. K.

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Francoski letalski general od Nemčije povabljen v Berlin. Nemški letalski general Milch se je mudil lani oktobra v Parizu. Sedaj, koj po odhodu angleškega kraljevskega para iz Pariza, je osebno povabil nemški maršal Göring, ki je vrhovni poveljnik vsega nemškega letalstva, francoskega letalskega poveljnika generala Vuillemina v Berlin. Francoz bo Göringov gost in si bo ogledal nemške letalske naprave. General Vuillemin bo obiskal nemška letališča in letalsko industrijo 15. avgusta in bo obenem vrnil zgoraj omenjeni obisk nemškega generala. Temu potovanju pripisujejo izredno politično važnost.

Pomembna in precej odločilna zmaga nacionalistov. Nacionalisti so izvojevali v treh dneh na estramadurski fronti veliko zmago, ki bo najbrž precej odločilnega pomena. Načrt za ofenzivo je izdelal sam Franco, izvedla sta ga pa generala Quipeo de Llano in Saliquet. Nacionalisti so zavzeli 23 važnih mest in vasi in so zasedli pokrajino, veliko 2780 kvadratnih kilometrov. Zapolnili so veliko število vojnega materiala, zlasti topov, strojnic in tankov. Ujeli so več tisoč rdečih, med njimi mnogo višjih častnikov in političnih komisarjev. Zaradi nenadne ofenzive nacionalistov so bili presenečeni in niso imeli časa za pobeg. — Po tej zmagi se je razširila vest, da je predlagal predsednik rdeče vlade v Barceloni, Negrin, sklenitev premirja z generalom Francom.

Strahovito bombardiranje Madrida. Francova težka letala so vrgla zadnjo nedeljo v mesto Madrid 400 bomb. 150 bomb je padlo v središče mesta. Nekateri bombni zadetki so več hiš popolnoma porušili. Število mrtvih in ranjenih še ni znano. Ob bližanju bombnikov se je zateklo prebivalstvo v podzemeljska kritja in zatočišča, a kljub temu je zahtevalo strahovito bombardiranje človeške žrtve.

Velike povodnji po Združenih ameriških državah. Silno deževje in nevihte v zadnjih dneh so povzročile po vzhodnih državah Severne Amerike povodnji, katere so opustošile ogromne pokrajine, uničena je žetev, razdejanih je več naselbin, število človeških žrtev pa še ni znano.

Velika in strašna letalska nesreča. Na vojaškem vežbališču v Sv. Ani, 20 km od Bogate (glavno mesto države Kolumbija v Južni Ameriki), se je zgodila v nedeljo, 24. julija, letalska nesreča, ki je zahtevala 45 ubitih in nad sto ranjenih. Med vojaško parado se je zaletelo vojaško letalo v predsednikovo tribuno, nato pa padlo med gledalce. Letalo se je na tleh vžgalo in zgorelo. Trupla ponesrečenih so zoglenela, da jih ni bilo mogoče prepoznati. Nesrečo je zakrivil pilot poročnik Cezar Abadia. Izvajal je nad četami razne letalske drznosti, odpovedal mu je motor in letalo je padlo med ljudi. Strašna nesreča se je zgodila pred očmi predsednika republike Lopeza in pred zastopniki raznih tujih držav.

Domače novice

Krog častnih občanov dr. A. Korošca. G. minister dr. Anton Korošec se je zahvalil mariborskemu g. županu dr. Juvanu za izvolitev za častnega občana s posebnim pismom in je poslal 10.000 din za občinske reveže. — Občina Košaki nad Mariborom je na svoji seji 22. julija imenovala g. notranjega ministra za častnega občana.

Smrt znanega posestnika. V Orlici v župniji Ribnica na Pohorju je umrl po daljšem bolehanju tamošnji g. posestnik in trgovec Andrej Grögl v starosti 73 let. Zapušča preskrbljene sirove in žalujočo vdovo. Blagemu rajnemu svetila večna luč, preostalim naše sožalje!

Otroci zanetili ogenj. V Remšniku so igrajoči se otroci zanetili ogenj v hiši posestnika Ivana Poročnika. Stavba je pogorela in ima njen lastnik 30.000 din škode.

Padel s skednja in se ubil. V Radizelu v župniji Slivnica pri Mariboru je padel pri spravljanju krme viničar Franc Vodišek s skednja. Pri padcu si je zlomil tilnik in je obležal mrtev.

VELIK NARODNI TABOR V ŠOŠTANJU

Naš voditelj g. dr. Anton Korošec je brzojavno sporočil, da pride osebno v nedeljo, 31. julija, na tabor. Tem večji naj bo odziv vseh zavednih Slovencev na naše vabilo, ko bomo imeli v svoji sredi moža, ki si je nadel življenjsko nalogo, da se trudi in deluje le za naš blagor! Bog ga sprimi! Mi pa mu hočemo pokazati, da štejemo nepregledne tisoče, ki mu zvesto sledimo v borbi za narod.

Vse udeležence, ki bodo dospeli peš ali s kolesi ali z vozi in avtobusi, prosimo, da se vsaj pol ure pred sprejemom gg. ministrov zberejo na mestih, ki se jim bodo po skupinah odkazala. Oni pa, ki pridejo z vlaki, naj se takoj po prihodu podajo na mesta, katera se jim bodo odkazala. Ker je čas točno odmerjen, ne sme sprejem in spreved utrpeti nobene zamude!

Bog živi!

V zatvornice z motornim kolesom. Albin šelak, 27 letni kolar, se je vračal v nedeljo ponoči z motornim kolesom proti domu. V temi je prezrl zatvornice in zapeljal s polno brzino vanje. Šelak sam se je le laže poškodoval, njegov sovozač, 29 letni pek Edvard Černič, je obležal nezavesten s poškodovano glavo. Oba so oddali v mariborsko bolnišnico.

Gospodarsko poslopje zgorelo. V Marnu pri Hrastniku je zajel ogenj gospodarsko poslopje in mizarsko delavnico mizarskega mojstra Mirka Laznik. Rešili so le živino in je škode 30.000 din.

Huda toča. V nedeljo, 24. julija, je okoli devetih zvečer udarila huda toča na Dolenjskem vinske gorice: Gadova peč, Brezovice, Trebelnik, Zavrč, Belinje in Piroški vrh. Nesreča je uničila 90 odstotkov lepo obetajočega vinskega pridelka. Potrebna je nujna pomoč glede prehrane.

Namesto zlata medenino. Po okolici Krškega se je klatil v zadnjem času slepar, kateri je vzel na muho ženine in neveste. Ponujal je v nakup poročne prstane, ki so se blesteli kakor iz pravega zlata, a so bili poceni, ker so bili iz — medenine. Goljuf se je izdajal za študenta in je bil toliko drzen, da si je upal s sleparsko robo k podeželskim trgovcem. Ko so ga orožniki prijeli, so kmalu ugotovili, da nimajo v rokah študenta, pač pa 24 letnega Nikolaja Jovanoviča, tovarniškega delavca, doma v savski banovini, ki se je že dalje časa preživljal s tem, da je prodajal medenino za zlato. Orožniki so mu odvzeli ničvredne prstane, sleparja pa so vtaknili v zapor.

Dopisi

Reka pri Hočah. V nedeljo, 24. julija, je bila v Reki pomembna slavnost, ko so na rojstni hiši ob 25 letnici smrti odkrili spominsko ploščo znamenitemu slovenskemu zgodovinarju dr. Karlu Glaserju. Slavnosti se je udeležilo veliko število ljudi domačega kraja, pevsko društvo iz Hoč in člani fantovskih odsekov v kroju. Hočki dekan g. Sagaj je daroval sv. mašo na prostem. Slovesnost odkritja spominske plošče je otvorila domača godba in pevski zbor. G. dekan Sagaj je nato pozdravil častne goste, tako pokojnikovo hčerko gospo Eleonoro Švrljuga in njenega soproga ministra dr. Stanka Švrljuga, dalje sina pokojnikovega notarja dr. Glaserja, okrajnega glavarja g. Eiletza, zastopnika mariborskega župana ravntelja Pogačnika in druge odlične osebnosti. V slavnostnem govoru, ki ga je imel dr. Dolar, je bilo orisanó življenje in delo velikega rodoljuba. Nato je dr. Tomišek odkril spominsko ploščo s sledečim napisom: »V tej hiši se je rodil 3. februarja 1845 plemeniti domoljub prof. dr. Karel Glaser, slovenski zgodovinar in jezikoslovec.« Sedanjí lastnik Glaserjeve hiše, g. Anton Podkrižnik, je spominsko ploščo sprejel v svoje varstvo. Nato je govoril dr. Bitežnik in domači upravitelj ljudske šole v imenu domačinov. Za počastitev se je vsem skupaj zahvalil sin pokojnega dr. Karla Glaserja, notar dr. Vladimir Glaser. — Da je bila proslava tako lepo izvedena, imajo zasluge predvsem naši vrli domači fantje in dekleta, imenoma Rečnikovi Julka Milka, Tonček in Franček, Vesnikova Micka in Hedvika kakor tudi Paharnikov Albin. Ti so pod vodstvom domačega ljudskošolskega upravitelja napravili prav krasen oltar, dalje slavolok, proslavljenčevu rojstno hišo in vso Reko pa tako okusno okrasili, da je imela naša pohorska vasica lice cvetočega raja. Fantje in dekleta, prav lepo ste se postavili! Hvala vam!

Sv. križ nad Mariborom. V nedeljo, 24. julija, so nas obiskali Braniborovci iz Maribora s pevskima zboroma »Nanosom« in »Kobancik«, ki sta pela pri službi božji, potem pa je sledil pri cerkvi pevski nastop naših lepih pesmi z dvema govoroma. Zapeli so tudi pred spomenikom padlih Križančanov. V zaključnem govoru je domači šolski upravitelj Hlebec obljubil številno udeležbo križanskih domačinov pri proslavi 20 letnice Jugoslavije, ki bo 14. avgusta v Mariboru. — Vsa mariborska in druga narodna društva prosimo, da nas še večkrat obišejo, posebno še z našo pesmijo.

Škale pri Velenju. V torek, 2. avgusta, se vrši v župnijski cerkvi porcijunkulska slovesnost s pridobitvijo tako velikega porcijunkulskega odpustka. V ta namen bosta ob šestih in osmih slovesni sv. maši s pridigo, vmes pa tihe sv. maše. Verniki iz Šaleške doline, zlasti tretjeredniki, porabite ugodno priliko, da se udeležite velikih odpustkov tako blizu in brez stroškov! Za spoved bo priložnosti dovolj.

Zagorje. Romanje v Zagorje bo letos dne 6. in 7. avgusta z vsemi običajnimi slovesnostmi. Na veselo svidenje!

Naši rajni

Št. Ilj pri Velenju. Prispela je iz celjske bolnišnice vest, da je tamkaj umrla ponesrečena 12 letna Anica Cvikl, p. d. Borčanova. Z bratcem je šla obirat češnje. Nesreča je hotela, da se je odlomila veja in sta padla oba kakih 10 m globoko. Bratec je dobil le lahko poškodbo, Anica si je pa zlomila levo roko v zapestju. Kljub zdravniški pomoči so ji morali drugi dan zaradi zastrupljenja odrezati roko. Pa tudi to ni pomagalo. Čez en teden jo je rešila smrt. Pokojna je bila dober otrok in pridna učenka. Naj počiva v miru, žalujočim pa naše sožalje!

Kmečka trgovina

Balkan in Anglija

Na tem mestu smo že ponovno poročali o gospodarskih ukrepih, ki jih namerava podvzeti Anglija v korist raznih balkanskih držav. Anglija je prišla do prepričanja, da je v njenem političnem in tudi gospodarskem interesu, da nudi nekakšno gospodarsko zaslombo državam na jugovzhodu Evrope, katere so sedaj gospodarsko navezane predvsem na Nemčijo. V kratkem bo sklicana v Londonu konferenca zastopnikov balkanskih držav, na kateri se bo uredilo vprašanje pomoči v obliki dolgoročnih posojil, da se balkanske države gospodarsko okrepijo, da bi čim intenzivneje sodelovale v mednarodni trgovini. Od tega bi imele koristiti vse zahodno-evropske države in tudi Nemčija, ki je zelo interesirana za gospodarski povzdigi balkanskih držav.

Poleg teh splošnih vesti glede angleške finančne pomoči balkanskim državam se je pojavila tudi vest, da bo Anglija dala naši državi večje dolgoročno posojilo, ki bo služilo za nabavo vojne materiala. Vendar ta vest še ni potrjena. Nam bo to prav, saj bomo potem lahko denar, ki bi ga morali sicer iz tekočih lastnih sredstev izdati za oborožitev, naložili v razne koristnejše namene, predvsem za velika javna dela.

Sadna trgovina

Zadnjič smo poročali, na kak način se misli pri letošnji prodaji sadja omejiti škodljivo delovanje sadnih prekupčevalcev. Borba proti sadnim mešetarjem se je začela zaradi tega, ker so prav ti bili pogostokrat vzrok, da se je sadje predčasno obiralo, kar je povzročilo, da je naše sadje prišlo ob svoj sloves, kmetovalci pa ob svoj zasluženi denar. Na ta način je sadjar imel dvojno zgubo: 1. zaradi predčasnega obiranja sadja je bil pridelek mnogo manjši, skoraj za eno tretjino; 2. zaradi nezrelosti predčasno obrabeno sadje je bila kakovost slabša in temu primerno tudi cena sadja mnogo nižja.

Kaj se je za odpravo tega napravilo?

Da se v bodoče prepreči škodljivo delovanje teh sadnih prekupčevalcev in da se sadjarjem v času prodaje sadja nudi potrebna moralna podpora, so se ustanovile pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, v Gornji Radgoni, Ljutomeru in Svecini sadjarske postaje, ki imajo po farah krajevne odbore. Krajevni odbori bodo dnevno poročali postajam, te pa telefonično sadjarski in informacijski pisarni v Maribor, ki se v ta namen ustanovi, koliko se je obralo sadja in kakšne kakovosti in sorte je obrano sadje. Informacijska pisarna v Mariboru bo zbirala od poedinih sadjarskih postaj podatke o množini, kakovosti in sorti obranega sadja po farah, obveščala o tem resne sadne izvoznike, izmed katerih bo vsakokratnega najbolje plačljivega in najbolj resnega kupca poslala na lice mesta, da sadje kupi. Da se nadalje prepreči nepotrebno tožarenje, se bodo vse kupne pogodbe sklepale po predpisanih kupnih pogodbah, ki so pripravljene tako, da v prvi vrsti ščitijo prodajalca-sadjarja. S tem se bo kmetovalcem nudilo sledeče: 1. Sadjarji bodo stalno telefonično obveščeni o najvišjih cenah sadja, prodanega prejšnjega dne, tako na domačem kakor tudi na inozemskem trgu. To je važno prav posebno pri sadni trgovini, pri kateri se cene sadja zelo pogosto spreminjajo. 2. Sadjarjem se bodo potom organizacije pošiljali vedno le najboljše, najsoodnejši in najboljše plačljivi kupci. Pri sadni trgovini, kjer se kupci pojavljajo kot gobe po dežju in katerih solidnost nam zaradi tega ni mogoče poznati, posebno ne sadjarjem, je tudi to nadvse važno. 3. Potom predpisanih formularjev se bodo preprečile nepotrebne tožbe. Znano je namreč, da so se do sedaj kupne pogodbe pri prodaji sadja sklepale vedno na takih formularjih, da je bilo že vnaprej jasno, da bo v primeru spora zgubil pravdo sadjar. To bo z novimi, od sadjarjev narekovanimi formularji onemogočeno.

Ostali sadni okoliši posnemajte!

Na samopomoči osnovana akcija sadjarjev v Slovenskih goricah je vsega občudovanja vredna in zasluži, da se povsod upošteva. Opisana zamisel izključitve sadnih prekupčevalcev je tako popolna, da boljša niti biti ne more. Naj zaradi tega tudi ostali sadjarodni okoliši to zamisel organizacije prodaje sadja osvoje, kar bo le v njihovo korist. Kakor v Slovenskih goricah, se naj tudi n. pr. v Slov. Bistrici, Slov. Konjicah in

drugod ustanove slične sadjarske postaje s krajevnimi odbori po farah, posebno, ko je že na razpolago informativna pisarna s potrebnim aparatom v Mariboru. Od vas in vašega organiziranega dela bo odvisen bodoči razvoj sadjarstva v naših krajih, katerega so sadni prekupčevalci spravili že skoraj na rob propada. Pogoji za ozdravljenje nezdravih razmer, povzročenih po sadnih mešetarjih, so baš letos zelo ugodni. To pa zato, ker je po sedanjih poročilih sadna letina pri nas zelo ugodna, inozemski trg bo pa zaradi slabe sadne letine po drugih evropskih državah zelo povpraševal po našem sadju.

Živina

V živinski trgovini je vse po starem. Pitane vole dobro plačujejo, pa jih malo kdo sedaj ima, za ostalo živino pa je razmeroma malo zanimanja. Na zadnjih sejmih je bil položaj sledeč:

Ptuj: voli 5.50, 5 in 4.60 din, telice 5.50, 4.50 in 3.50 din, krave 5, 4 in 2.70 din, teleta 6.75 in 6 din. — **Sv. Filip pri Podčetrtku:** voli 6, 5 in 4.25 din, krave 4, 3 in 2.50 din, telice 5.50, 5 in 4 din, junci 3—5 din za 1 kg žive teže. — **Lemberg:** voli 5.50, 4.50 in 3.50 din, telice 5, 4 in 3 din, krave 4, 3.50 in 2.50 din, teleta 7 in 6 din. — **Planina pri Sevnici:** voli 6.25, 5.50 in 4.50 din, krave 4.75, 4 in 2—3 din, telice 6, 5 in 4 din, junci 5 din, biki 5 din. — **Puconci (Prekmurje):** biki 5, 4.50 in 3.50—4 din, telice 5, 4.50 in 4 din, krave 4.50, 3.50 in 2.50 din, teleta 4—4.50 in 3—4 din. — **Kranj.** Po komadu se je prodajala živina: voli 1200 do 3500 din, krave 900 do 2000 din, teleta 250 do 480 din, junice 600 do 2250 din, biki 1200 do 2400 din; na vago pa je bila cena: voli 6.25, 5.75 in 5.25 din, teleta 6, 5.50 in 5.25

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Posejilo 4000 din na deset let. Franc P. v S. Iščete 4000 din na posojilo za deset let, katere potrebujete za napravo novega hleva. — Žal nam ni znan slovenski denarni zavod, ki bi že dajal hipotekna posojila za daljšo dobo nego tri leta. Lahko bi Vam ga pa dala Državna hipotekarna banka, podružnica v Ljubljani, in sicer največ do polovice vrednosti Vašega čistega sveta (poljedelskih zemljišč brez zgradb) — ocenitev izvrši po svojih zaupnikih — proti hipoteki na prvem mestu za dobo tudi 32 let.

Viničar-majer. želi spremeniti službo, odnosno gospodarja. L. F. Kje bi utegnili dobiti novo službo, odnosno gospodarja, lahko citate med našimi oglasi. Baš v »Slov. gospodarju« od 20. julija je navednih več posestnikov, ki iščejo viničarje in majerje. Ako pa se želite sami ponuditi v službo, morate naročiti zadevni oglas. Cenik je naveden v oglasnem delu našega lista.

Odlaganje hlovov na tujem travniku. š. F. Č. p. V. Lesni trgovec je kupil od Vašega sosedu večje količino hlovov in jih zvlekel na Vaš travnik, ne da bi Vas kaj vprašal, niti jih noče na Vaš poziv odstraniti. — Trgovca morete tožiti na odstranitev hlovov z Vašega sveta ter na plačilo primerne odškodnine (za škodo, nastalo na travniku). Poskusite še en opomin na mirno ureditev zadeve.

Izučenje za babico. Anton R. v K. W. V Sloveniji imamo državno babiško šolo v Ljubljani. Tečaj traja 18 mesecev. Zadnji je začel 1. septembra 1937, prihodnji pa bo najpozneje 1. septembra 1939. Pogoji za sprejem so sledeči: 1. kandidatinja ne sme biti mlajša od 20 in ne starejša od 35 let, kar dokaže s krstnim listom. 2. Biti mora dobrega vedenja, kar dokaže z npravnstvenim spričevalom svoje občine. 3. Če je omožena, mora imeti možovo pismeno dovolilo, overovljeno od pristojnega oblastva; če je ločena, pa mora to dokazati s potrdilom duhovnega ali civilnega sodišča. 4. Dopriniti je morala najmanj štiri razrede ljudske šole; prvenstveno se sprejme v šolo ona, ki je dovršila kak razred srednje šole. 5. Biti mora telesno in duševno zdrava ter sposobna za opravljanje babiškega poklica in ne noseča, kar dokaže z uradnim zdravniškim izpričevalom. 6. Kandidatinja za brezplačno učno mesto mora biti državljanka kraljevine Jugoslavije ter mora dokazati z ubožnim izpričevalom občine, potrjenim po pristojni davčni upravi, da je tako siromašna, da ne more plačevati iz svojih sredstev učenja v babiški šoli. 7. Učenka, ki se šola ob svojih stro-

škah, plačuje za internatske stroške po 500 din na mesec. 8. Vse učenke, najsi se uče ob svojih ali ob državnih stroških, imajo stanovanje in hrano v šoli ter morajo plačati 2000 din, in sicer 1000 din takoj pri vstopu v šolo, ostalih 1000 din pa najdelj do poteka prvega leta šolanja, za nabavo babiških priprav in drugih potrebščin. — Prošnje, kolkovane z 10 din, se vlagajo pri upravi navedene šole, preko pristojnih okrajnih načelstev.

Postopanje, odnosno zadržanje strank pri odmeri stroškov. Franc S. v V. š. Vaša žena je bila (čeprav po krivem) obsojena radi prestopka zoper čast ter na plačilo stroškov kazenskega postopanja, h katerim spadajo tudi stroški, odnosno nagrada nasprotnega (tožničnega) odvetnika. Ta odvetnik je vložil predlog na odmero stroškov in nagrade, čigar drugopis je bil od sodišča poslan obsojeni ženi v izjavo v teku osmih dni. Vprašate, kako naj žena postopa in kaj naj ukrene, zlasti ker so od odvetnika zaznamovane postavke zelo visoke. — Kjer gre za odmero stroškov in nagrade nasprotnikovega odvetnika, ni treba stranki podati nikake izjave k predlogu, ker sodišče itak odmeri odvetniku le stroške in nagrado za dela, ki so bila potrebna in v primerem znesku. Nagrada za tožbo radi razžaljenja časti znaša navadno 80 din, za razprave, ki ne trajajo preko pol ure, tudi po 80 din, za predlog na odmero stroškov 20 din. Ostale postavke so navadno malenkostne. Za »obračun« ne gre odvetniku po tarifi nikaka posebna nagrada, za stroškovnik pa le 2 din od vsake strani. Ko sodišče stroške in nagrado odmeri, dobi stranka zadevni sklep dostavljen in ima pravico pritožbe v osmih dneh na nadrejeno okrožno sodišče, ako se ji zdi, da je sodišče nagrado previsoko odmerilo. — Ako pa predlaga odvetnik odmero stroškov in nagrade napram lastni stranki, je pa priporočljivo, da si stranka postavke v predlogu dobro ogleda in v primeru, da ni dobila toliko pisem, kakor jih navaja stroškovnik, pa tudi, ako ni naročila odvetniku, naj izven razprave vlagaja posebne pismene pripravljalne spise in dokazne predloge — naj to v določenem ji osemdnevnem roku ustno ali pismeno sporoči sodišču, ker sicer sodišče smatra, da je stranka sama naročila tudi tista dela, ki niso nujna in primerna, odnosno potrebna. Zoper sklep o odmeri stroškov ima stranka pravico pritožbe v kazenskih stvareh v osmih dneh, v civilnih pa v 15 dneh potom prvega sodišča na nadrejeno sodišče.

Svinje

Na mariborskem sejmu so se prodajali mladi prašiči 5—6 tednov stari po 80 do 100 din, 7—9 tednov stari po 110 do 145 din, 3—4 mesece po 160 do 220 din, 5—7 mesecev po 280 do 400 din, 8—10 mesecev po 440 do 550 din, eno leto stari po 710 do 820 din; 1 kg žive teže po 6.50—8 din, 1 kg mrtve teže po 8.50—11.25 din. — Na sejmu v Ptujju so se prodajali pršutarji 7.75—8 din, debele svinje 8.50 din, plemenske 7—7.25 din; pujski 6—12 tednov stari 80—150 din komad. — Na Gorenjskem so prašiči špeharji po 10 din, pršutarji po 9 din za 1 kg žive teže, pujski 7—8 tednov stari pa po 150 do 250 din komad. — Na Dolenjskem so mladi pujski 8—10 tednov stari po 160—200 din komad.

Surove kože, ovčja volna

Cene kožam so v zadnjem času silno padle. Še nedavno so plačevali trgovci s kožami za govejo kožo nad 40 kg po 14 din za 1 kg, danes 9 din; za goveje kože izpod 40 kg 13 din, danes 8 din; za telečje 17 din, danes 10 din, za svinjske kože prej 11 din, danes 6 din. Cene kožam so torej za 36—46 odstotkov padle. Nismo pa slišali, da bi se bilo v zadnjem času pomenilo usnje. Zato smo mnenja, da je povzročitelj padca cen samo špekulacija veletrgovcev. — Neoprana ovčja volna se prodaja po 24—26 din, oprana pa po 32 do 36 din za 1 kg.

Plača državne uradnice in prevzem posestva. I. K. Ako bo Vaša žena, ki je državna uradnica, prevzela posestvo od očeta, ne bo to prav nič vplivalo na njeno plačo, odnosno ji ne bo zmanjšana. Tudi ni verjetno, da bi kdaj pozneje izgubila državno službo iz razloga, ker ima posestvo. Vsekakor je manj priporočljivo prepisati posestvo na njene otroke, ker vpliva premoženje otrok na plačilo rodbinskih doklad.

Odvetnikova nagrada za sestavo kupoprodajne pogodbe. Alojz L. v Zg. H. Kupili ste gozdič za 2100 din. Pogodbo ste delali pri odvetniku, ki zahteva plačilo 480 din. Vprašate, ali, odnosno v koliko je ta zahteva upravičena. — Za sestavo kupoprodajne pogodbe sme odvetnik računati, odnosno ste dolžni plačati nagrado, kakor jo določa notarska tarifa, to je 30 (trideset) din (ob kupnini 2100 din). Naj Vam odvetnik predloži detajliran račun, da bomo videli, kako pride do zneska 480 din. V kolikor je morda predlagal odobritev prenosa lastnine na Vas pri zadevni komisiji ter vključbo lastninske pravice v zemljiški knjigi na Vaše ime, nu gre enako le po 30 din nagrade. Kolkovino seve morate posebej plačati, enako pisarino, ki pa je malenkostna.

Posledica nepravčasnega plačila celega obroka (anuitete). Jožef P. v P. Ker ste podpisali novo zadolžnico, bi morali plačati že dva obroka. Preden Vas je upnik smel tožiti, Vam je moral dati še naknadni rok za plačilo v 15 dneh. Ako v tem dodatnem roku niste plačali celega obroka, Vas je upnik smel tožiti na plačilo tega in vseh nadaljnjih obrokov. Znižba glavnice in obresti Vam ostane, le dobroti, plačati znižani dolg v 12 obrokih, Vam je šla v izgubo. Delno plačilo obroka Vam nič ne pomaga. — Upnik Vam sme za čas od 24. novembra 1933 do 26. septembra 1936 računati le enodstotne obresti, od 27. septembra 1936 naprej pa 3%. Več niste dolžni plačati, čeprav bi bili obljubili, marveč se smete vsak čas sklicevati na zadevno določbo uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov, ki je prisilno znižala višino obresti.

Kako priti do stare pravice pota vzlic izgubljeni pravdi? Jožef in A. A. v S. Sosed Vas je tožil na priznanje, da Vam ne pritiče služnostna pravica hoje in voznje preko njegovega dvorišča in je pravomočno zmagal v obeh instancah. Pravite, da ste — upoštevajoč lastninske prednike Vašega posestva — 39 let hodili in vozili preko sosedovega dvorišča, ki je svoje dni spadalo k Vašemu posestvu, in vprašate, kaj naj storite, da bi zopet dosegli svojo staro pravico. — Z odgovorom smo se zakasnili, ker smo hoteli dobiti najprej vsa potrebna pojasnila iz pravnih spisov, preden Vam damo točen, odnosno zanesljiv odgovor. Pravdo ste izgubili, ker je sodišče smatralo za dokazano, da sporne poti niste uporabljali 30 let javno, nemoteno in v zavesti, da izvršujete s tem svojo pravico. Svoje dokazne zaključke je sodišče oprlo na izpovedbo prvotne

lastnice Vašega posestva in na več drugih prič, ki navodno niso bile interesirane na izidu pravde, tako, da izgleda sodba povsem utemeljena. Sicer Vam pa tudi eventualni novi dokazi ne bi nič pomagali, kajti sodišče je dejansko ugotovilo tudi to, da uporaba sporne poti ni zvezana z Vašim zemljiščem v svrhu njegovega koristnejšega in udobnejšega uživanja. Tendence občega državljanskega zakona, pa je, da se služnosti po možnosti kréjjo, odnosno odpravljajo. Sodba tudi pravi, da Vam je na razpolago občinska pot in da ste sami zatrjevali, da potrebujete sporno pot predvsem za šolo in za cerkev. Potemtakem Vam svetujemo, da se udaste v usodo, ker bi si z nadaljnjim vrтанjem zadeve nakopali le nove stroške.

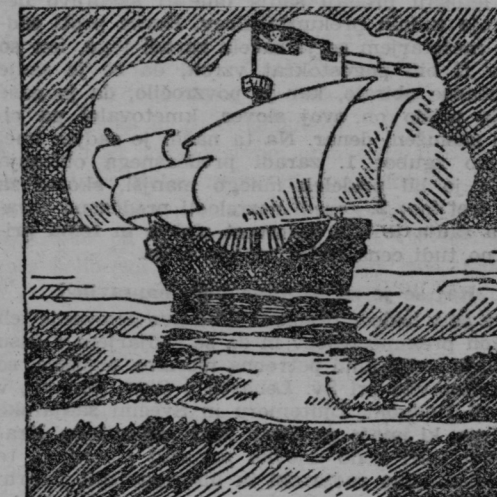
Upnik noče priznati kmetijske zaščite. Janez M. v N. Ako ste bili leta 1928, ko ste si izposodili od nekega viničarja 7000 din, mali posestnik, odnosno kmet (kmetijstvo glavni poklic, obdavčeni dohodki izvirajo petežno iz kmetijstva) in ste bili to tudi 26. septembra 1936, tedaj Vam zaščita pritiče, ako viničarju ne bo uspelo dokazati, da je v slabšem gmotnem položaju nego Vi. Viničar mora sam predlagati pri sodišču, naj se izda zadevna odločba. Vi ugovarjate, da ima upnik-viničar mnogo denarja naloženega v hranilnici in drugam posojenega, šest glav živine itd. Ako bi okrajno sodišče proti pričakovanju izreklo, da je viničar res v slabšem gmotnem položaju nego Vi, imate pravico do pritožbe na okrajno sodišče. Ker je postopek nesporen, Vam ni treba zastopnika; kdor ga najame, ga mora sam plačati. Ako bo okrajno sodišče zavrnilo upnikov predlog, tedaj boste dolžni plačati le polovico glavnice in znižane obresti. Kako se napravi zadevni obračun in kako se vštejejo preveč plačane obresti, smo že večkrat na tem mestu obrazložili. Upnik je sam dolžan napraviti obračun in Vam izročiti novo zadolžnico; pred tem mu niste dolžni plačati anuitet. — Ako bi pa okrajno sodišče odločilo, da je viničar-upnik v slabšem gmotnem položaju nego Vi, bi morali dolg poravnati v roku, kakor ste se zmenili leta 1929, vendar pa niste dolžni plačati več nego 8% obresti.

Priposestvovanje občinske ceste. Franc E. v Sp. L. Ako bi hoteli priposestvovati lastninsko pravico do, odnosno na občinski cesti, bi morali skozi 40 let javno, brez sile in brez prošnje izvrševati vse lastninske pravice na njej, in sicer izključno Vi. Vsekakor pa se všteje izvrševanje lastninske pravice od strani Vaših prednikov (staršev, eventualnih prodajalcev, dozdevnih lastnikov dotičnega sveta). Ako so lastninske pravice izvrševale le določene osebe, bi postali vsi solastniki. — V kolikor ste na enak način in skozi enako dobo izvrševali le kako služnostno pravico, bi priposestvovali pač le to pravico. Pri tem bi se vpoštevala priposestvovalna doba Vaših prednikov, odnosno prejšnjih lastnikov gospodujočega (Vašega) zemljišča.

in ju na svojih razpenjenih grivah nesli s seboj. Vsa v strahu sta zajokala.

Potem sta se pa osvestila, pograbila za vesli in jela krepko veslati. Ni mnogo zašlo. Na vso srečo pa se je začelo jasiti. Svinčeno sivi oblaki, ki so prepregli nebo, so se jeli trgati in skozi je zopet posijalo sonce.

Tedaj sta ugledala pred seboj nekaj belega. Matjažek je navel oči. »Zdi se mi, da je ladja.« — »Rešena sva! — Če so pa Turki...« Da, če so Turki, bosta spet sužnja. »Nič ne de,« sta se tolažila, »k istim ljudem gotovo ne prideva!« Na vso moč sta zaveslala ladji naproti.

(Dalje prihodnjic)

Našim malčkom

Matjažek

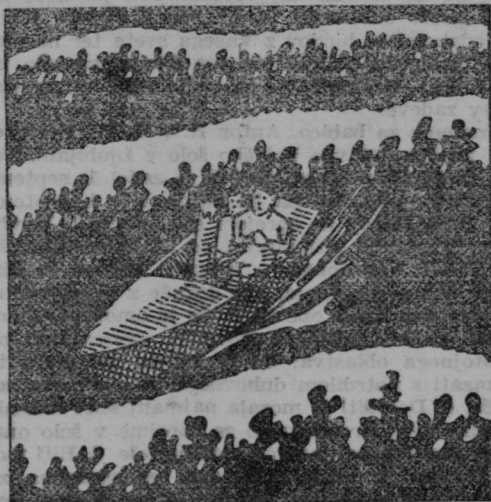
30

Junaškega Slovenca povest v slikah

Vihar se je razbesnel do skrajnosti. Treškalo, grmelo in bučalo je, da drug drugega nista slišala. Njun čolnič je premeta-

valo kot orehovo lupino. Valovi so pljuskali preko robov v čolni.

Nenadoma pa jima je močan sunek vetrica odtrgal jadro. Nista še vedela, da pomorščaki v vihri jadra zviyejo. Istočasno jima je odlomilo tudi drog, ki jima je služil za jambor. Sedaj so ju pograbili valovi

Lepo življenje

Tonček: »Očka, stric pa živi s teto prav lepo.«
Oče: »Kako pa prideš na to?«
Tonček: »Saj si rekel včeraj mami, da stric pleše, ona pa žvižga.«

Skrivalnica

En turist se je izgubil. Kje je?

CIRILOVA KNJIGARNA V MARIBORU

priporoča nove knjige:

Turnšek, Leto božjih skrivnosti, oris liturgičnega leta po misalu, broš. 25 din, vez. 30 din.

Materinski dan, najbolj priporočljivi pripomoček za materinsko proslavo (dramatične in glasbene točke), broš. 20 din.

Uredba o likvidaciji kmetskih dolgov z vsemi premembami, dopolnitvami in avtent. n. m. to. ma. čenji, 12 din, za naročnike »Slov. gospodarja« 6 din.

»Naš dom« 1938, 1. štev. 8 din, celoletna naročnina 20 din.

Brenčič Marija: Spev tihe doline, broš. 4 din.

Grofov jagar, povest iz domačih hribov, Cirilova knjižnica, 129. zvezek, broš. 18 din, vez. 28 din.

Rene Bazin: Žito poganja, roman, Cirilova knjižnica, 127. zvezek, broš. 18 din, vez. 28 din.

Pierre Mauriac: Št. ilka 136..., povest, Cirilova knjižnica, 128. zvezek, broš. 12 din, v. 18 din.

Čajnikar: Potopljeni svet, drama v štirih dejanjih, broš. 22 din, vez. 34 din.

Valant: Borba krščanskih strokovničarjev za nov red, broš. 8 din.

Žvan Jakob: Nova pota, doneski k protialkoholnemu gibanju, broš. 10 din.

Dolenc-Maklecov: Zakonik o sodnem kazenskem postopanju s kratkimi pojasnili, vez. 72 din.

Čampa Ivan: Iz belih noči, vez. 18 din.

Dr. Lukman: Izbrani spisi sv. Cecilija Cipriana, broš. 36 din, vez. 48 din.

Ušeničnik: Katoliška načela, nekaj smernic katoliškemu dijaštvu, vez. 58 din.

Dr. Breclj: Ob viru življenja, 11. knjiga Znanstvene knjižnice, broš. 88 din, vez. 104 din.

Jakobi-Leigh: Poročnik indijske brigade, povest, 24 din.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—, — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Služkinjo, vajejo nekoliko kuhe, pridno in pošteno, sprejme šenekar, trgovina, Sv. Trojica, Slovenske gorice. 1128

Učena poštenih staršev sprejemem v trgovino z manufakuro in špecerijo. Imeti mora najmanj tri razrede meščanske šole s prav dobrim uspehom. Hrana in stanovanje prosto, učna doba tri in pol leta. Franjo Klanjšek, Maribor, Glavni trg 21. 1127

Dekle, 15—17 letno, se sprejme za lažja dela. Vpraša se pod »Dekle« agentura Pichler, Ptuj. 1124

Fanta, šole prostega, poštenega, sprejemem za pastirja in lažja dela. Albin Wesiak, Pragersko. 1120

Službo dobi čedno, pošteno kmečko dekle, velike postave. Vöiker, Maribor, Vetrinjska 5. 1136

Viničar, 5—6 delovnih moči, se išče v bližini Maribora. Vprašati: Velker, Maribor, Gajeveva 7. 1107

Oferja z 2—3 delovnimi močmi sprejme Schwarz, Košaki 36, Maribor. 1130

Majer in viničar se sprejmeta. Ponudbe na upravo pod »Dolgoletna izpričevala 1133«.

Viničarja s 3—4 delovnimi močmi, z lastno kravo, sprejme s 1. novembrom general Lesič, Meljski hrib št. 52, Sv. Peter pri Mariboru. 1139

Išče se služkinja, pridna in pripravna za vsa hišna dela. Prosim za izpričevala na naslov: Grad Zalog, pošta Petrovče. 1090

Viničarja s štirimi ali petimi prvovrstnimi delovnimi močmi, vsi nad 16 let stari, sprejemem pod dobrimi pogoji. Takošnje ponudbe je poslati na K. Čermelj, veletrgovina vina, Ljubljana, Dvorakova ulica, št. 12. 1094

Dober mlekar — zakonec, se sprejmeta. Lininger Marija, Maribor, Koroščeva 32. 1100

Pošteno dekle z dežele, ki zna dobro samostojno kuhati in vrtna dela opravljati, išče za stalno Jožefa Bezzjak, tovarna olja, Fram, postaja Rače-Fram. 1108

Pošten viničar s petimi odraslimi delovnimi močmi se sprejme v okolici Ljutomera. Ponudbe upravi: »Ljutomer 1113«.

POSESTVA:

Ugodno prodam venecijalsko žago ob stalni vodi, hišo s pripadajočimi poslopji, sadonosnik, nji-vo, lep vrt, lastna elektrika. Naslov v podružnici »Slovenca«, Celje. 1135

Proda se izvrstno posestvo, obstoječe iz njiv, travnikov, gozda, vinograda, sadonosnika, z gospodarskim poslopjem, sposobno za vsako obrt. Anton Drogenik, Studenice pri Poljčanah. 1131

Proda se posestvo radi družinskih razmer v Skorbi 27. 1060

Prodajam lepo posestvo, 5½ oravov, z lepim vinogradom in sadonosnikom, blizu glavne ceste, dve uri od Maribora. Vincenc Vičman, Vukovski dol 30, Jarenina. 1140

Upokojenec, ki bi imel svojo kravo in bi hotel obdelovati majhen vinograd, dobi stanovanje in krmo na posestvu, ki zadostuje za eno kravo za pol leta. Drugo po dogovoru. Javite se: Maribor, Kosarjeva 37/I. 1141

Sodarskega pomočnika sprejme Ramšak Josip, Maribor, Meljska 10. 1143

RAZNO:

Štiskalnica se ugodno prodaj. Pözl, Košaki, Maribor. 1132

Prodajam dober jabolčnik od 51 naprej, liter po 2 din. Jaušnik, Spodnja Sv. Kungota, Morggraben. 1125

Pohištvo vseh vrst dobavlja zajamčeno najceneje »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6. 1044

Trije hektoltri vina na prodaj: Zavrh št. 4, Sv. Lenart v Slov. goricah. 1121

Rabljen harmonij kupim takoj. Pevovodja, Kapa, Radenci. 1145

Štirioglasta opeka za krušne peči vedno na zalogi. Tvrška Andrašič, Maribor, Vodnikov trg. 1142

Moško kolo v dobrem stanju prodaj Josip Vodišek, Dolenje 7, Zidani most. 1144

Preša (Baumpresse), velika, malo rabljena, se prodaj po izjemno nizki ceni. Vprašati: Petar J. Miovič, Aleksandrova 57, tel. 24-38. 1126

Zamenjam moko za pšenico in rž po najboljših pogojih. Jos. Ornig, Ptuj. 1122

Čenjenim odjemalcem se v ljudno neznanja, da se je Knjigarna Panonija v Ljutomeru preselila v bivšo Vilarjevo hišo ter svojo zalogo bogato izpopolnila, a cene znižala, tako da bo vsak zadovoljen rekel: Panonija v Ljutomeru poceni prodaja. Za nadaljno naklonjenost se priporoča Zupé Anica. 1077

Vinske transportne sode zamenja za bukova drva, tesan in rezan les tvrška Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25. 1063

Kdor hoče biti poceni oblečen, kupuje razne ostankе in trpežno oblačilno blago, obleke in vse potrebščine v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Strigova. 1106

Obiščite VII. MARIBORSKI TEDEN

od 6. do 15. avgusta 1938

Polovična vožnja na železnicah od 4. do 17. avgusta 1938

Velik narodni tabor 14. avgusta 1938 — Jubilejna kulturna razstava ob priliki proslave 20 letnice Jugoslavije v Mariboru — Velika gospodarska in kulturna revija

Industrija — Tekstil — Trgovina — Obrt — Kmetijska razstava — Razstava cest — Tujskoprometna razstava — Fotoamaterska razstava — Filatelistična razstava — Gostinstvo — Vinska pokušnja — Ženska ročna dela — Razstava narodnih noš iz vseh krajev države — Razstava »Nanos« — Cebelarska razstava — Razstava malih živali — Koncertne in gledališke prireditve — Športne prireditve — Veselični park na razstavišču itd.

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji
Zeleno romantično Pohorje
Vinorodne Slovenske gorice
Gostoljubni, lepi Maribor
V a s v a b i j o ! 1084

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 din mesečno doma. Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6. Postranski zaslužek! 731

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 595

Posteljne odeje, močno prešite (domač izdelek), z belo vato od 70 din naprej, zglavniki od 30 din naprej, tuhne, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), koece, slamarice, madrace, posteljno platno, inleti, klote in svilo za odeje, zavese, perje in puh po najnižjih cenah. A. Stuhec, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odej, Maribor, Stolna ulica 5. 685

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšo: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

MOSTIN moštna esenca za izdelovanje zdrave in jako dobre domače pijače. Steklenica za 150 litrov 20 din. Razpošiljamo tudi po pošti. Drogerija Kanc, Maribor. 493

Vse vrste štampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor in Ptuj.

Vse dame kupujejo rade svilo za obleke, perilo itd. pri

I. Irpinu, Maribor, Vetrinjska 15

Ob priliki

„Mariborskega tedna“

ne pozabite si preskrbeti Vaše tozadevne potrebščine v znani trgovini špecerije

Josip Weis

Maribor, Aleksandrova 29.

Konkurenčne cene, postrežba točna! 1129

Letne jopiče,

majice, sandale,
nogavice, telovad-
ne potrebščine i.t.d.
kupite najugodnejše
v konfekciji

JAKOBLAH
Maribor, Glavni trg 2

Nalivna peresa

od Din 6,— višje, v Cirilovih prodajalnah
Maribor in Ptuj.

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali
večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki
srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk
javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in
številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Mari-
bor, Cankarjeva ulica 14. Priložite 3 dinarje v
znamkah! 1030

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,
3% obveznice, bone, delnice itd.
Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo
takoj in plačamo najbolje 1076
Bančno Kom. zavod
Maribor, Aleksandrova cesta 40
Prodaja srečk drž. razredne loterije

Kupujte pri naših inserentih!

Jabolka rana in pozna, za izvoz, kupuje
po najvišjih dnevnih cenah 1128
Gospodarsko društvo, zadruga v Mariboru
Sprejmejo se zanesljivi nakupovalci.

Trgovci — sejmariji!

molitvenike, rožne vence, križe, svečnike,
slike itd. po zelo znižanih cenah vam nudi

TISKARNA SV. CIRILA,
Maribor, Kralja Petra trg 6.

Zahtevajte cenik!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj
varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim
premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR
Z A V A R U J E

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE **L E P R I**

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI 92

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.